

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU KANTONALNE JAVNE USTANOVE „GERONTOLOŠKI CENTAR”

Sarajevo, avgust 2025. godine

Na osnovu člana 27. stav 1. alineja 6. Zakona o ustanovama („Službeni list R BiH“ broj: 6/92, 8/93 i 13/94), člana 22. alineja d) i člana 23 stav (1) Zakona o zaštiti na radu („Službene novine FBiH“, broj 79/20), člana 27. stav (1), tačka 1), alineja b) i člana 60. alineja j) Pravila Kantonalne javne ustanove „Gerontološki centar“, broj: 07-1070/13 od 26.11.2013.godine i broj: 13-999/19 od 15.07.2019. godine i Akta o procjeni rizika, broj: 283/25, od 21.05.2025., koji je izradila ovlaštena organizacija Granulo – RE d.o.o. iz Sarajeva, nakon obavljenih konsultacija sa Vijećem zaposlenika i sindikatom, Upravni odbor Kantonalne javne ustanove „Gerontološki centar“ na 1. konstituirajućoj sjednici, dana 29.08.2025. godine, d o n o s i:

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU KANTONALNE JAVNE USTANOVE „GERONTOLOŠKI CENTAR“

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet Pravilnika)

- (1) Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljem tekstu: Pravilnik) Kantonalne javne ustanove „Gerontološki centar“ (u daljem tekstu: Gerontološki centar) se u cilju zaštite zdravlja radnika na radu, u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu, uređuje zaštita zdravlja radnika na radu, zaštita od povreda na radu kao i profesionalnih i ostalih oboljenja i stvaranje povoljnijih uslova rada.
- (2) Odredbe ovog Pravilnika odnose se na sve radnike zaposlene u Gerontološkom centru.
- (3) Ovim aktom se naročito utvrđuju:
 - organizacija provođenja zaštite na radu,
 - pravila prevencije i zaštite,
 - poslovi sa povećanim rizikom,
 - poslovi na kojima se provodi mjera skraćivanja radnog vremena,
 - način utvrđivanja zdravstvenog stanja radnika koji rade na poslovima sa povećanim rizikom, i drugih radnika,
 - sredstva i oprema lične zaštite koja pripadaju radniku,
 - prava, obaveze i odgovornosti radnika za zaštitu na radu i drugih radnika u ovoj oblasti,
 - druga pitanja od značaja za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu.

Član 2. (Pojam zaštite na radu)

- (1) Zaštita na radu u smislu ovog Pravilnika obuhvata skup mjera i aktivnosti usmjerenih na stvaranje uslova koji obezbjeđuju sigurnost na radu, na sprečavanje i otklanjanje opasnosti i štetnosti koje mogu prouzrokovati povrede na radu, oboljenja i oštećenja zdravlja radnika i drugih lica na radu ili u vezi sa radom kao i na čuvanje života, zdravlja i radne sposobnosti radnika Gerontološkog centra, a naročito:
 - a) prava i obaveze radnika i ostalih učesnika u organizaciji i procesu rada u Gerontološkom centru u oblasti zaštite na radu i odgovornosti radnika zbog eventualnih povreda obaveza iz zaštite na radu;
 - b) organizaciju poslova zaštite na radu;
 - c) zadatke organa upravljanja i rukovođenja;
 - d) postupak donošenja plana i programa mjera zaštite na radu;
 - e) obučavanje radnika iz oblasti zaštite na radu, pruženju prve pomoći i zaštite od požara;
 - f) slučajeve kada se radniku može zabraniti obavljanje rada, odnosno poslova;
 - g) rokove pregleda i ispitivanja oruđa za rad i uređaja;
 - h) posebnu zaštitu žena, omladine i invalida i
 - i) druge mjere utvrđene zakonom.

- (2) Sigurnost i zaštita zdravlja na radu, je osiguranje takvih uslova na radu kojima se u najvećoj mogućoj mjeri sprječava nastanak povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom i koji stvaraju pretpostavku za punu fizičku, psihičku i socijalnu sigurnost zaposlenih.
- (3) Zaštita na radu kao sistemski organizovano djelovanje sastavni je dio organizacije rada i izvođenja radnog postupka, koje poslodavac ostvaruje primjenom svih mjera zaštite na radu u skladu s općim načelima prevencije.

Član 3. **(Pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja)**

- (1) Pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu u Gerontološkom centru ima:
 - a) radnik,
 - b) lice koje se nalazi na stručnom osposobljavanju,
 - c) lice koje se nalazi na prekvalifikaciji, dokvalifikaciji ili stručnom usavršavanju kod poslodavca,
 - d) učenici i studenti na praktičnoj nastavi i
 - e) drugo lice koje se zatekne u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, ako je o njegovom prisustvu Gerontološki centar upoznat.
- (2) Gerontološki centar vodi evidenciju svih lica koja se zateknu na radu ili u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, u skladu sa zakonom.

Član 4. **(Obaveze Gerontološkog centra)**

- (1) Gerontološki centar je obavezan da obezbijedi uslove za organizovanje i sprovođenje zaštite i zdravlja na radu polazeći od svoje unutrašnje organizacije, a zavisno od procesa rada te tehničko-tehnoloških potreba.
- (2) Gerontološki centar je dužan obezbijediti uslove da radnici stiču odgovarajuća znanja iz oblasti zaštite i zdravlja na radu kroz stručnu obuku.
- (3) Gerontološki centar je obavezan da u okviru plana i programa rada i poslovanja ili posebnog plana zaštite zdravlja na radu obezbijedi potrebna sredstva za sprovođenje i unapređenje zaštite na radu sa rokovima za njihovu realizaciju.
- (4) Plan i program u pogledu potrebnih sredstava zaštite na radu donosi se u okviru finansijskog plana i plana javnih nabavki.
- (5) Primjena mjera zaštite i zdravlja na radu, u smislu ovog pravilnika ne smije stavarati troškove za radnike.

Član 5. **(Odgovornosti)**

- (1) Za organizovanje, sprovođenje i unapređenje zaštite i zdravlja na radu odgovorni su svi radnici Gerontološkog centra, svako u svom djelokrugu rada, a naročito direktor, povjerenik zaštite na radu i šefovi službi.
- (2) Za praćenje zaštite i zdravlja na radu, iz reda radnika Gerontološkog centra bira se ili imenuje povjerenik zaštite na radu.
- (3) Direktor i šefovi pojedinih službi, odgovorni su, svako u svom djelokrugu rada, za organizovanje, provođenje i unapređenje zaštite na radu, a naročito su odgovorni:
 - a) za primjenu mjera zaštite na radu;
 - b) za poduzimanje odgovarajućih mjera u održavanju sredstava rada i opreme i sredstava za ličnu zaštitu radnika u ispravnom stanju i o njihovoj namjenskoj upotrebi;
 - c) za isključenje iz upotrebe sredstava rada i opreme, objekata, instalacija, sredstava lične zaštite radnika, ako je na njima došlo do takvih kvarova i promjena koji predstavljaju opasnost za život ili zdravlje radnika;
 - d) za raspoređivanje radnika na one poslove za koje ispunjavaju zdravstvene uslove;

- e) za obučavanje radnika i za provjeru njihovog znanja i sposobnosti iz oblasti zaštite na radu, za samostalan i siguran rad (teoretski i praktično);
- f) za periodične preglede i ispitivanja ispravnosti sredstava rada i opreme, fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima, u radnim i pomoćnim prostorijama i sredstava za ličnu zaštitu radnika, te radne i pomoćne prostorije, sve u saradnji sa povjerenikom zaštite na radu;
- g) za obezbjeđenje odgovarajuće tehničke dokumentacije za objekte, instalacije, sredstva rada i opremu;
- h) za izvršenje naloga i rješenja o otklanjanju nedostataka iz zaštite na radu, naloženih od strane organa nadzora;
- i) za unapređenje zaštite na radu uporedo sa unapređenjem organizacije rada i promjenama, ukoliko do njih dođe.

Član 6. **(Učešće sindikata i radnika)**

- (1) Sindikat učestvuje u uređivanju i unapređivanju sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu u skladu sa zakonom, propisima donesenim na osnovu zakona i kolektivnim ugovorom.
- (2) Gerontološki centar se savjetuje sa radnicima i/ili njihovim predstavnicima i omogućava im da učestvuju u raspravama o svim pitanjima u pogledu sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, a posebno da učestvuju u:
 - a) raspravama i odobravanju svih mjera u pogledu sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
 - b) svakoj mjeri koja može značajno uticati na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,
 - c) imenovanju radnika koji će obavljati poslove vezane za obezbjeđenje zdravih i sigurnih uvjeta rada, prve pomoći, gašenje požara i evakuaciju radnika,
 - d) angažovanju, tamo gdje je potrebno, ovlaštenih organizacija za zaštitu na radu,
 - e) planiranju i organizovanju osposobljavanja radnika u oblasti zaštite na radu.

Član 7. **(Definicije pojmova)**

Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju isto značenje kao u Zakonu.

POGLAVLJE II. ORGANIZACIJA PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU

Član 8. **(Organizovanje poslova zaštite na radu)**

- (1) Zaštita na radu kao sistemski organizovano djelovanje sastavni je dio organizacije rada i izvođenja radnog postupka, koje poslodavac ostvaruje primjenom svih mjera zaštite na radu u skladu sa općim načelima prevencije.
- (2) Gerontološki centar je dužan organizovati poslove zaštite na radu vodeći računa o tehničko - tehnološkom procesu rada, broju radnika, broju lokacija odvojenih radnih jedinica, opasnostima i rizicima po zdravlje radnika, te u skladu sa članom 5. *Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja poslova zaštite na radu kod poslodavca („Službene novine FBiH“, br. 34/21).*
- (3) Direktor Gerontološkog centra je dužan da vršenje poslova zaštite na radu organizuje na način kojim se obezbjeđuje stručni nadzor, praćenje, analiziranje, uočavanje i rješavanje pojava i problema iz oblasti zaštite na radu, te da organizuje pripremu i donošenje općih akata i programa zaštite na radu i programa obučavanja za sve radnike Gerontološkog centra.
- (4) U cilju provođenja zaštite na radu u skladu sa ovim Pravilnikom, direktor donosi posebna pravila i mjere sigurnosti pri radu za specifične poslove koji se obavljaju u karakterističnim uslovima rada.

- (5) Unaprjeđivanje organizacije i procesa rada kojima se garantuje sigurnost radnika na radu, stalni su zadatak šefova službi koji organizuju i rukovode procesom rada.

Član 9.
(Imenovanje radnika za zaštitu na radu)

S obzirom da nisu ispunjeni uslovi iz člana 34. Zakona o zaštiti na radu, radnik za zaštitu na radu se ne imenuje.

Član 10.
(Imenovanje povjerenika za zaštitu na radu)

- (1) S obzirom da su ispunjeni uslovi iz člana 44. Zakona o zaštiti na radu FBiH, povjerenik za zaštitu na radu se bira i imenuje u skladu sa navedenim članom.
- (2) Za obavljanje poslova zaštite na radu u Gerontološkom centru povjerenik zaštite na radu se bira ili imenuje na period od 3 (tri) godine.
- (3) Povjerenik za zaštitu na radu mora imati najmanje srednju stručnu spremu i 1 (jednu) godinu radnog iskustava u Gerontološkom centru.
- (4) Poslove zaštite na radu povjerenik može obavljati najviše šest sati sedmično i za vrijeme obavljanja ovih poslova ima pravo na naknadu plaće u visini plaće koju bi ostvario da je radio na poslovima za koje je zaključio ugovor o radu.

Član 11.
(Plan zaštite na radu)

- (1) Planiranje i programiranje zaštite na radu vrši se u cilju ostvarivanja razvoja i unapređenja procesa rada i poduzimanja mjera kojima se obezbjeđuju sigurnost na radu.
- (2) Plan zaštite na radu sadrži:
 - a) unapređenje tehnologije oruđa i uređaja za rad i unapređenje radne sredine;
 - b) obrazovanje i stručno usavršavanje radnika iz zaštite na radu;
 - c) unapređenje zdravstvene zaštite;
 - d) ostvarivanje uslova za prilagođavanje postojećih poslova odnosno uvođenja novih poslova i radnih zadataka u okviru djelatnosti Gerontološkog centra;
 - e) rješavanje pitanja radnika: odmora, rekreacije i drugih životnih potreba radnika;
 - f) način obezbjeđenja sredstava za izvršenje planiranih zadataka.

Član 12.
(Program mjera zaštite na radu)

Program mjera zaštite na radu sadrži:

- a) obaveze i zadatke Gerontološkog centra iz Plana zaštite na radu koje treba izvršiti u periodu na koji se program odnosi;
- b) otklanjanje utvrđenih nedostataka u radnim i pomoćnim prostorijama i drugim mjestima na kojima radnici rade ili se kreću, kao i na oruđima i uređajima za rad;
- c) izmjena dotrajalih instalacija;
- d) vršenje periodičnog pregleda oruđa i uređaja za rad, mikroklimatska i druga mjerenja, uslovi radne sredine;
- e) nabavka sredstava i opreme za zaštitu radnika;
- f) obezbjeđenje periodičnih ljekarskih pregleda.

POGLAVLJE III. PRAVILA PREVENCIJE I ZAŠTITE

Član 13.

(Obaveze provođenja preventivnih mjera)

- (1) Gerontološki centar je obavezan da prilikom organizovanja rada i radnog procesa osigura preventivne mjere radi zaštite života i zdravlja zaposlenih, kao i potrebna materijalna sredstva za njihovu primjenu.
- (2) Gerontološki centar je dužan da osigura preventivne mjere prije početka rada radnika, u toku rada, kao i kod svake izmjene tehnološkog postupka, izborom radnih metoda kojima se osigurava najveća sigurnost i zaštita zdravlja na radu, zasnovana na primjeni propisa iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, radnih odnosa, tehničkih propisa i standarda, propisa iz oblasti zdravstvene zaštite i dr.
- (3) U slučaju kada Gerontološki centar angažuje ovlaštenu organizaciju za zaštitu na radu, to ga ne oslobađa obaveze utvrđene u stavu (1) ovog člana.

Član 14.

(Načela u provođenju mjera zaštite na radu)

Gerontološki centar provodi mjere zaštite na radu poštujući sljedeća opća načela prevencije:

- a) procjene rizika,
- b) izbjegavanja rizika,
- c) sprječavanja rizika,
- d) otklanjanja rizika na njihovom izvoru,
- e) prilagođavanja rada i mjesta rada radniku naročito u pogledu izbora opreme za rad i metoda rada, kao i izbora tehnološkog postupka da bi se izbjegla jednoličnost u radu u cilju smanjenja njihovog uticaja na zdravlje radnika,
- f) prilagođavanja tehničkom napretku,
- g) zamjene opasnih tehnoloških procesa ili metoda rada bezopasnim ili manje opasnim,
- h) zamjene opasnih materija bezopasnim,
- i) utvrđivanja jedinstvenih preventivnih mjera s ciljem međusobnog povezivanja tehnologije, organizacije rada, uvjeta rada, socijalnih odnosa i uticaja faktora vezanih za radnu okolinu,
- j) davanja prednosti zajedničkim mjerama zaštite pred pojedinačnim,
- k) odgovarajućeg osposobljavanja i obavještanja radnika.
- l) odgovarajuće osposobljavanje i obavještanje.

Član 15.

(Preventivne mjere)

Gerontološki centar preduzima sljedeće preventivne mjere:

- a) za sve poslove u tehničko – tehnološkom procesu rada utvrdio je uvjete rada i zahtjeve u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti radnika koji će te poslove obavljati,
- b) osigurava prethodne ljekarske preglede radi utvrđivanja da zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uvjetima rada i zahtjevima radnog mjesta,
- c) omogućava radniku da se prije stupanja na rad upozna sa mjerama sigurnosti i zaštite na radu,
- d) obavještava radnike, sindikat i povjerenika za zaštitu na radu o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad, te opasnostima i štetnostima po zdravlje radnika i izdaje uputstva za siguran rad,
- e) osposobljava radnike za siguran rad,
- f) osigurava radnicima sredstva i opremu lične zaštite i njihovo korištenje,
- g) osigurava periodične ljekarske preglede radnika koji rade na poslovima na kojima postoje povećani rizici po zdravlje i preduzima mjere za sprečavanje nastanka invaliditeta i profesionalnih oboljenja radnika,
- h) osigurava periodične preglede sredstava rada i sredstava i opreme lične zaštite pri radu, u skladu sa tehničkim standardima,
- i) osigurava periodične preglede i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima u radnoj okolini,

- j) osigurava periodične preglede i ispitivanja sredstava rada i opreme, radnih i pomoćnih prostorija i sredstava i opreme lične zaštite, koji ne podliježu obaveznim periodičnim pregledima i ispitivanjima, na način, po postupku i u rokovima utvrđenim ovim pravilnikom,
- k) provodi mjere zaštite od požara u skladu sa posebnim propisima,
- l) provodi mjere za osiguranje prve pomoći,
- m) provodi i druge mjere prevencije u skladu sa Zakonom i drugim propisima.

Član 16.

(Procjena rizika na radnom mjestu i mjestu rada u radnoj okolini)

- (1) Gerontološki centar vrši procjenu rizika u skladu sa *Pravilima o procjeni rizika („Službene novine FBiH“, broj: 23/21)*, propisanim od strane Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.
- (2) Akt o procjeni rizika može izraditi samo organizacija koja posjeduje ovlaštenje Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, što se utvrđuje uvidom u Registar kod Ministarstva.

Član 17.

(Mjere zaštite na radu)

U cilju prevencije i zaštite zdravlja radnika ovim Pravilnikom se propisuju opšte i posebne mjere zaštite na radu.

Član 18.

(Provođenje mjera zaštite od požara)

- (1) Gerontološki centar provodi mjere zaštite od požara u skladu sa posebnim propisima i ovim Pravilnikom.
- (2) Gerontološki centar uspostavlja potrebne veze sa specijalizovanim službama u pogledu spašavanja i protivpožarne zaštite.
- (3) Gerontološki centar će odrediti radnike za provođenje mjera protivpožarne zaštite i evakuacije radnika.

Član 19.

(Provođenje mjera za osiguranje prve pomoći)

- (1) Gerontološki centar provodi mjere za osiguranje prve pomoći¹ u skladu sa *Pravilnikom o pružanju prve pomoći u slučaju povrede i oboljenja radnika na radu („Službeni list SR BiH“, broj 38/86)*.
- (2) Gerontološki centar uspostavlja potrebne veze sa specijalizovanim službama u pogledu prve pomoći i hitne zdravstvene zaštite radnika.
- (3) Gerontološki centar određuje radnike koji će provoditi mjere prve pomoći.

Član 20.

(Pružanje prve pomoći)

- (1) Svaki radnik Gerontološkog centra ima obavezu i dužnost da u slučaju nesreće na radu, prema svojim mogućnostima, učestvuje u pružanju prve pomoći.
- (2) Povjerenik zaštite na radu, u saradnji sa glavnom medicinskom sestrom, povremeno će organizovati kurseve za stručno osposobljavanje radnika za pružanje prve medicinske pomoći.

¹ Član 36. (Prva pomoć, protivpožarna zaštita, evakuacija radnika, ozbiljna i neposredna opasnost) (1) Poslodavac je dužan da: a) preduzme potrebne mjere za prvu pomoć, protivpožarne mjere i mjere za evakuaciju radnika, prilagođene prirodi aktivnosti i veličini preduzeća, odnosno poslovanja, b) uspostavi potrebne veze sa specijalizovanim službama, posebno u pogledu prve pomoći, hitne zdravstvene zaštite, spašavanja i protivpožarne zaštite. (2) Za provođenje odredaba iz stava (1) ovog člana poslodavac će odrediti radnike koji će provoditi mjere prve pomoći, protivpožarne zaštite i evakuacije radnika. (3) Broj radnika iz stava (2) ovog člana, njihovo osposobljavanje i oprema kojom raspolažu moraju odgovarati veličini i/ili posebnim opasnostima u pravnom licu, odnosno poslovanju. (4) Federalni ministar će u saradnji sa federalnim ministrom zdravlja propisati način provođenja mjera za prvu pomoć, potrebna sredstva i opremu za pružanje prve pomoći u slučaju povreda i oboljenja radnika na radu, pitanja iz stava (3) ovog člana, kao i druga pitanja od važnosti za provođenje mjera za prvu pomoć.

- (3) Radnici koji rade na poslovima, odnosno radnim zadacima sa povećanim rizikom moraju biti tako obučeni da mogu sami sebi pružiti prvu pomoć u slučaju povrede na radu ili oboljenja.
- (4) Prvu pomoć radnicima Gerontološkog centra, u slučaju povrede, trovanja ili drugog oboljenja, za vrijeme rada pružaju radnici stručno osposobljeni za pružanje prve pomoći.

POGLAVLJE IV. POSLOVI SA POVEĆANIM RIZIKOM

Član 21.

(Poslovi sa povećanim rizikom)

- (1) Gerontološki centar je dužan da radniku koji obavlja poslove sa povećanim rizikom, prije početka rada osigura prethodni ljekarski pregled, kao i periodični ljekarski pregled u skladu sa *Pravilnikom o postupku raspoređivanja radnika na poslove sa povećanim rizikom i o postupku prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda radnika koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom*. ("Službene novine FBiH", br. 9/2023).
- (2) Na osnovu Akta o procjeni rizika utvrđena su radna mjesta sa povećanim rizikom koja obuhvataju:
 - a) poslove sa povećanim rizikom od povređivanja, nastanka profesionalnih oboljenja i oštećenja zdravlja radnika,
 - b) poslove sa specifičnim zahtjevima koji, u cilju sigurnog i uspješnog rada uvjetuju posebne zdravstvene i psihofizičke sposobnosti radnika na tim radnim mjestima,
 - c) poslove na kojima, nakon primjene svih tehnički priznatih metoda za smanjenje rizika, postoji preostali rizik za neke radnike.
- (3) Poslovi s povećanim rizikom, a koji su utvrđeni na osnovu Akta o procjeni rizika navedenog u preambuli ovog akta, kod poslodavca navedeni su u *Prilogu II* ovog Pravilnika.

Član 22.

(Mjere za sprječavanje, otklanjanje ili smanjenje rizika)

Gerontološki centar je dužan provoditi mjere za sprječavanje, otklanjanje ili smanjenje rizika koje se utvrde Aktom o procjeni rizika i na način propisan tim aktom, u skladu s *Pravilima o procjeni rizika* ("Službene novine FBiH", broj 23/21).

Član 23.

(Osiguranje pristupa radnom mjestu sa povećanim rizikom)

Gerontološki centar je dužan da osigura da pristup radnom mjestu sa povećanim rizikom, na kojem prijete neposredna opasnost od povređivanja ili zdravstvenih oštećenja (trovanja, gušenja i sl.), imaju samo radnici koji su osposobljeni za siguran i zdrav rad, koji su dobili posebna uputstva za rad na takvom mjestu, koji ispunjavaju zdravstvene uvjete i koji su snabdjeveni odgovarajućim sredstvima i opremom za ličnu zaštitu pri radu.

Član 24.

(Posebno osiguranje radnika koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom)

Gerontološki centar posebno osigurava od rizika nesreće i povrede na radu radnike koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom, utvrđene ovim pravilnikom, radi obezbjeđenja naknade štete, u skladu sa zakonom.

POGLAVLJE V. POSLOVI NA KOJIMA SE PROVODI MJERA SKRAĆIVANJA RADNOG VREMENA

Član 25.

(Poslovi na kojima se radno vrijeme skraćuje)

- (1) Kada su na određenom radnom mjestu takvi uvjeti da uprkos primjeni mjera zaštite na radu i dalje postoji preostali rizik i prijetnja od obolijevanja tj. invaliditeta, Gerontološki centar će preduzeti mjere da se radno vrijeme skraćuje srazmjerno štetnom utjecaju uvjeta rada na zdravlje i na radnu sposobnost radnika, u skladu sa Zakonom.
- (2) Poslovi na kojima se radno vrijeme skraćuje utvrđuju se u *Prilogu III* ovog akta.
- (3) Na poslovima, na kojima se radno vrijeme skraćuje u skladu sa Zakonom, pri ostvarivanju prava na plaću i drugih prava po osnovu rada i u vezi sa radom, skraćeno radno vrijeme u smislu ovog člana izjednačava se sa punim radnim vremenom.
- (4) Postupak skraćivanja radnog vremena provodi se na osnovu člana 72. Zakona o zaštiti na radu FBiH.
- (5) Na osnovu važećeg akta o procjeni rizika u Gerontološkom centru ne postoje radna mjesta na kojima se preporučuje mjera skraćivanja radnog vremena.

POGLAVLJE VI. NAČIN UTVRĐIVANJA ZDRAVSTVENOG STANJA RADNIKA KOJI RADE NA POSLOVIMA S POVEĆANIM RIZIKOM

Član 26.

(Pravo radnika na specifičnu zdravstvenu zaštitu/medicinu rada)

- (1) Niko ne može zasnovati radni odnos u Gerontološkom centru dok se prethodno ne utvrdi da li njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uslovima rada i zahtjevima radnog mjesta.
- (2) Radnik je dužan obavijestiti zdravstvenu organizaciju, ukoliko boluje od bolesti koja se ne može utvrditi ljekarskim pregledom, ili ima takve zdravstvene nedostatke koji mogu predstavljati opasnost za ostale radnike i okolinu na radnom mjestu.
- (3) Izdavanje uvjerenja odnosno utvrđivanje zdravstvenog stanja i psihofizičkih sposobnosti lica koja zasnivaju radni odnos na radnom mjestu sa povećanim rizikom, vrši ovlaštena organizacija, a prema zahtjevu Gerontološkog centra.
- (4) Radnik ima pravo na zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mjere zdravstvene zaštite u vezi sa radom.
- (5) Gerontološki centar je dužan da zdravstvenim radnicima, koji pružaju usluge specifične zdravstvene zaštite/medicine rada, osigura pristup u sve radne prostorije i prostore Ustanove.

Član 27.

(Zaključivanje ugovora sa zdravstvenom ustanovom koja obavlja djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika/medicine rada)

Gerontološki centar zaključuje ugovor sa ovlaštenom zdravstvenom ustanovom koja obavlja djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika/medicine rada, radi:

- a) ocjenjivanja i utvrđivanja posebnih zdravstvenih sposobnosti koje moraju da ispunjavaju radnici za obavljanje određenih poslova na radnom mjestu sa povećanim rizikom ili za upotrebu, odnosno rukovanje određenom opremom za rad,
- b) vršenja prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda radnika na radnim mjestima sa povećanim rizikom i izdaje izvještaje o ljekarskim pregledima u skladu sa propisima o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu.
- c) učestvuje u organizovanju prve pomoći, spašavanju i evakuaciji u slučaju povređivanja radnika ili havarija,
- d) daje savjete poslodavcu pri izboru drugog odgovarajućeg posla prema zdravstvenoj sposobnosti radnika.

Član 28.
(Obaveza obavještanja ovlaštene zdravstvene ustanove)

Povjerenik za zaštitu na radu, sindikat i drugi radnici dužni su obavijestiti ovlaštenu ustanovu o svim faktorima na radnom mjestu i u radnoj okolini za koje znaju ili pretpostavljaju da se mogu nepovoljno odraziti na zdravlje radnika i navesti štetnosti i opasnosti kojima su radnici izloženi.

Član 29.
(Evidencije o ljekarskim pregledima radnika)

- (1) Prilikom upućivanja radnika na ljekarski pregled, Gerontološki centar je obavezan ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi dostaviti podatke o poslovima sa povećanim rizikom i navesti štetnosti i opasnosti kojima su radnici izloženi.
- (2) O rezultatima odgovarajućeg ljekarskog pregleda radnika, ovlaštena zdravstvena ustanova vodi evidenciju i u roku od 15 dana od izvršenog pregleda o tome dostavlja izvještaj Gerontološkom centru.

Član 30.
(Način obavljanja ljekarskih pregleda)

- (1) Prethodni i periodični ljekarski pregledi radnika koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom vrše se na način, po postupku i u rokovima koje utvrđuje federalni ministar rada i socijalne politike u saradnji sa federalnim ministrom zdravstva.
- (2) Radnik iz stava (1) ovog člana koji ne obavi periodični ljekarski pregled ne može nastaviti sa radom dok se ne utvrdi njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti.
- (3) Ljekarski pregledi se obavljaju za radna mjesta, ukoliko je aktom o procjeni rizika utvrđeno da je to radno mjesto sa povećanim rizikom, ili ako je na radnom mjestu utvrđen nivo rizika „Srednje veliki rizik“ u skladu sa matricom za procjenu rizika iz *Pravila o procjeni rizika* („Službene novine FBiH“, br. 23/21), te je potrebno pratiti zdravstveno stanje radnika na tom radnom mjestu u skladu sa *Pravilnikom o postupku raspoređivanja radnika na poslove sa povećanim rizikom i o postupku prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda radnika koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom* (Službene novine FBiH, broj: 9/23).
- (4) Pregled ljekarskih pregleda dat je u prilogu IV ovog akta.

Član 31.
(Pravo radnika na premještanje na drugo radno mjesto)

- (1) Ako se u postupku periodičnog ljekarskog pregleda utvrdi da radnik ne ispunjava posebne zdravstvene uvjete za obavljanje poslova sa povećanim rizikom, Gerontološki centar je dužan da ga premjesti na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima, ukoliko takvo radno mjesto postoji kod poslodavca.
- (2) Ukoliko takvo radno mjesto ne postoji, primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o radu.

POGLAVLJE VII - SREDSTVA I OPREMA LIČNE ZAŠTITE KOJA PRIPADAJU RADNIKU

Član 32.
(Pravo na korištenje ličnih zaštitnih sredstava)

- (1) Prava na korištenje ličnih zaštitnih sredstava i opreme radnik stiče stupanjem na rad u Gerontološkom centru.
- (2) Pravo na korištenje ličnih zaštitnih sredstava i opreme imaju svi radnici i ostala lica koja uživaju zaštitu na radu.

Član 33.
(Obaveze prilikom korištenja ličnih zaštitnih sredstava)

- (1) Radnici su dužni da dobijena lična zaštitna sredstva i opremu upotrebljavaju na način kako to predviđaju važeći propisi i uputstva za rad, da ih održavaju u ispravnom stanju i čistim, da ih strogo namjenski koriste, da njima pažljivo rukuju, kao i da ih ne razmjenjuju sa drugim radnicima.
- (2) Šef službe/odgovorna osoba u službi dužan je da se brine da svi radnici budu opremljeni ličnim zaštitnim sredstvima i opremom koja im pripada prema odredbama ovog akta.

Član 34.
(Određivanje sredstava i opreme lične zaštite)

- (1) Gerontološki centar je dužan da obezbijedi radnicima sredstva i opremu lične zaštite.
- (2) Odgovarajuća sredstva i oprema lične zaštite utvrđuju se na osnovu važećeg Akta o procjeni rizika.
- (3) Sastavni dio ovog Pravilnika je Prilog I - tabelarni spisak zaštitnih sredstava i opreme koja pripadaju radnicima na pojedinim radnim mjestima sa vijekom trajanja istih.
- (4) Dobavljač zaštitnih sredstava i opreme obavezan je, uz nabavljanje sredstava i opreme, istodobno pribaviti od proizvođača i ispravu za nabavljeno sredstvo i opremu, kako bi se mogao ostvariti uvid da li sredstva i oprema zadovoljavaju kvalitetu i namjenu prema utvrđenim normativima, odnosno propisima.
- (5) Gerontološki centar ne smije staviti u upotrebu sredstva i opremu lične zaštite ako nisu izrađena u skladu sa članom 14. stav (2) *Zakona o zaštiti na radu FBiH* („Službene novine FBiH“, br. 79/20).
- (6) Gerontološki centar je dužan da isključi iz upotrebe sredstva i opremu lične zaštite na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika.

Član 35.
(Evidencija ličnih zaštitnih sredstava i opreme)

- (1) Povjerenik zaštite na radu vodi računa o rokovima upotrebe zaduženih ličnih zaštitnih sredstava i opreme, u skladu sa odredbama ovog Pravilnika, te o izdatim ličnim sredstvima i opremi vodi evidenciju u formi kartoteke.
- (2) U karton se upisuju podaci:
 - a) ime i prezime i stručna sprema radnika;
 - b) naziv službe i poslovi radnog mjesta koje radnik obavlja;
 - c) vrsta zaduženih sredstava i opreme za ličnu zaštitu;
 - d) datum izdavanja;
 - e) datum zaduženja i rok upotrebe.

Član 36.
(Gubitak, oštećenje i razduživanje ličnih zaštitnih sredstava i opreme)

- (1) U slučajevima kada radnik izgubi ili namjerno ošteti lično zaštitno sredstvo i opremu prije utvrđenog isteka roka upotrebe, radnik je dužan neotpisani dio tog sredstva nadoknaditi.
- (2) U slučaju premještanja radnika na druge poslove na kojima se ne koriste lična zaštitna sredstva i oprema s kojom je zadužen ili u slučajevima prestanka rada, radnik će vratiti lična zaštitna sredstva i opremu i pismeno razdužiti u evidenciji.

POGLAVLJE VIII. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU, DRUGIH RADNIKA U OVOJ OBLASTI

Član 37. (Radnik za zaštitu na radu)

- (1) Radnik za zaštitu na radu se imenuje u skladu sa *Zakonom o zaštiti na radu Federacije BiH*.
- (2) Prava, obaveze i odgovornosti radnika za zaštitu na radu utvrđene su *Zakonom o zaštiti na radu Federacije BiH*.
- (3) Poslove radnika zaštite na radu može obavljati lice koje ispunjava uvjete propisane *Pravilnikom o uvjetima koje moraju ispunjavati radnici za zaštitu na radu, o sadržaju, načinu i troškovima polaganja stručnog ispita* ("Službene novine FBiH", broj 23/21).
- (4) S obzirom da nisu ispunjeni uslovi iz člana 34. Zakona o zaštiti na radu, u Gerontološkom centru se ne imenuje radnik za zaštitu na radu.

Član 38. (Odgovornosti povjerenika zaštite na radu)

Povjerenik zaštite na radu odgovoran je za primjenu mjera zaštite na radu koje su propisane zakonom i pratećim propisima iz oblasti zaštite na radu, te ovim Pravilnikom, a u tom smislu, naročito je odgovoran:

- a) da učestvuje u organizovanju periodičnih pregleda i ispitivanja ispravnosti sredstava rada i opreme, te sredstava lične zaštite na radu, fizičkih, hemijskih ili bioloških štetnosti i mikrokline;
- b) da učestvuje u organizovanju periodičnih zdravstvenih pregleda radnika koji rade na radnim mjestima sa povećanim rizikom;
- c) da učestvuje u organizovanju, obučavanju i provjeri znanja radnika iz oblasti zaštite na radu;
- d) da učestvuje u vođenju propisanih evidencija iz oblasti zaštite na radu;
- e) da pomogne u otklanjanju nedostataka iz oblasti zaštite na radu po rješenjima inspektora i po vlastitim saznanjima;
- f) da učestvuje u izradi godišnjeg izvještaja o stanju zaštite na radu, koji se podnosi Upravnom odboru i direktoru Gerontološkog centra;
- g) da predlaže pokretanje postupaka protiv radnika koji ne sprovode propisane mjere zaštite na radu;
- h) da obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost ovim Pravilnikom, zakonom i drugim propisima iz oblasti zaštite na radu.

Član 39. (Prava i dužnosti povjerenika za zaštitu na radu)

- (1) Povjerenik za zaštitu na radu ima pravo da:
 - a) dobije informacije o uvjetima rada, analizama povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti vezanih za rad, nalazima i preporukama inspeksijskih organa,
 - b) zahtijeva od direktora Gerontološkog centra da preduzme odgovarajuće mjere i dostavi mu prijedloge za ublažavanje rizika i otklanjanja izvora opasnosti,
 - c) informiše radnike o provođenju mjera zaštite na radu,
 - d) zahtijeva inspeksijski pregled ako smatra da mjere koje je preduzeo Gerontološki centar nisu primjerene cilju po kojem treba osigurati sigurne i zdrave uvjete rada i iznese svoja zapažanja u toku inspeksijskog pregleda,
 - e) prisustvuje inspeksijskim pregledima i/ili dostavi svoja zapažanja u toku inspeksijskih pregleda.
- (3) Za vrijeme obavljanja poslova utvrđenih zakonom i ovim Pravilnikom, povjerenik za zaštitu na radu iz reda zaposlenih ima pravo na naknadu plaće u visini plaće koju bi ostvario da je radio na poslovima za koje je zaključio ugovor o radu.
- (4) Povjerenik za zaštitu na radu poslove utvrđene zakonom i ovim Pravilnikom može obavljati najviše šest sati sedmično.
- (5) Gerontološki centar osigurava povjereniku za zaštitu na radu potrebna sredstva da može ostvarivati svoje funkcije koje proizilaze iz zakona i ovog Pravilnika.

- (6) Povjerenik za zaštitu na radu ne može biti doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na druge radnike, zbog svojih poslova vezanih za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu.

Član 40.
(Evidencije iz oblasti zaštite na radu)

- (1) Povjerenik zaštite na radu dužan je da vodi propisane evidencije i to o:
- a) radnicima raspoređenim na radna mjesta sa povećanim rizikom;
 - b) radnim mjestima sa povećanim rizikom;
 - c) opasnim materijama koje se koriste pri radu,
 - d) obuci i provjeri znanja radnika iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
 - e) izvršenim pregledima i ispitivanjima radne sredine i sredstava za rad,
 - f) povredama na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima,
 - g) periodičnim ljekarskim pregledima radnika.
- (2) Povjerenik zaštite na radu je dužan dostaviti nadležnoj inspekciji rada godišnji izvještaj o slučajevima iz stava (1) tačka f) ovog člana.

Član 41.
(Angažovanje ovlaštene organizacije za zaštitu na radu)

- (1) Ako se u nedostatku stručnog osoblja poslovi zaštite i prevencije ne mogu organizovati od strane Gerontološkog centra, te ukoliko Gerontološki centar nema radnih mjesta sa povećanim rizikom, za obavljanje poslova zaštite na radu Gerontološki centar će angažovati ovlaštenu organizaciju za zaštitu na radu.
- (2) U slučaju angažovanja ovlaštene organizacije za obavljanje poslova zaštite na radu Gerontološki centar je dužan da osigura uvid u podatke vezane za rizike po sigurnost i zdravlje na radu, kao i mjere i aktivnosti za sprječavanje tih rizika na nivou radnog mjesta.

POGLAVLJE IX. PRAVA I DUŽNOSTI ODGOVORNIH LICA I RADNIKA U VEZI SA ZAŠTITOM NA RADU

Član 42.
(Direktor ustanove)

Direktor ustanove je obavezan da:

- a) se stara o primjeni odredbi ovog Pravilnika i drugih zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite na radu,
- b) prati izvršenja Plana i programa mjera zaštite na radu,
- c) organizuje izvršenje zaključaka inspekcije rada o otklanjanju utvrđenih nedostataka i nepravilnosti u vezi sa zaštitom na radu,
- d) prati rad povjerenika za zaštitu na radu i preduzima odgovarajuće mjere,
- e) protiv radnika koji učine povredu radne obaveze iz oblasti zaštite na radu pokrene postupak utvrđivanja odgovornosti,
- f) donosi akte iz oblasti zaštite na radu,
- g) donosi odluke o mjerama za unapređenje zaštite na radu,
- h) na prijedlog nadležnih organa preduzima mjere za otklanjanje nedostataka iz oblasti zaštite na radu,
- i) u izuzetno hitnim slučajevima ili na intervenciju organa nadzora, preduzima mjere za otklanjanje neposredne opasnosti.

Član 43.
(Šefovi službi/odgovorne osobe u službama)

Šef službe/odgovorna osoba u službi je odgovorno lica za sprovođenje zaštite na radu u službi, te je u tom smislu obavezan da:

- a) organizuje bezbjedan proces rada radnika u službi i sprovođenja zaštite na radu, te vrši kontrolu primjene odredbi zakona, posebnih propisa kojima se regulišu postupci zaštite na radu, odredbi ovog Pravilnika i drugih općih akata iz oblasti zaštite na radu,
- b) stara se o periodičnim pregledima mašina, uređaja i radnih prostorija, kao i obučavanju radnika iz oblasti zaštite na radu,
- c) obezbjeđuju radnicima potrebna lična zaštitna sredstva i opremu,
- d) sarađuju sa povjerenikom za zaštitu na radu na planu sprovođenja i unapređenja zaštite na radu,
- e) učestvuju u pripremi prijedloga programa mjera zaštite na radu,
- f) sačinjava službenu zabilješku zbog povrede radne obaveze zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite na radu,
- g) prati primjenu novih propisa iz oblasti zaštite na radu,
- h) da svakog novoprimitljenog radnika upozna sa uslovima rada, opasnostima i štetnostima na radnom mjestu, kao i sa mjerama zaštite,
- i) da udalji sa radnog mjesta radnika koji je pod dejstvom alkohola ili narkotika i radnika koji se ne pridržava mjera zaštite na radu,
- j) da obezbijedi odgovarajuću urednost radnog prostora,
- k) da stavi van upotrebe mašine i uređaje na kojima je došlo do kvara i obezbijedi stručno lice za popravku istih,
- l) da pruži prvu pomoć povrijeđenim radnicima,
- m) da prijavi svaku povredu na radu,
- n) da svakodnevno kontroliše primjenu mjera zaštite na radu, ispravnost elektroinstalacija i uređaja, sredstava rada i radnih prostorija.

POGLAVLJE X. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI RADNIKA U VEZI SA ZAŠTITOM NA RADU

Član 44.
(Pravo na sigurne i zdrave uvjete rada)

- (1) Radnik ima pravo na sigurne i zdrave uvjete rada.
- (2) Radna okolina i sredstva za rad moraju, s obzirom na prirodu posla, biti sigurni za radnike i ne smiju ugroziti njihovo zdravlje.
- (3) Radniku se ne može narediti prekovremeni i noćni rad ako bi po nalazu nadležne zdravstvene ustanove takav rad mogao ugroziti odnosno pogoršati njegovo zdravstveno stanje.

Član 45.
(Prava i obaveze radnika)

- (1) Prije raspoređivanja radnika na poslove i radne zadatke radi čijeg je vršenja zasnovao radni odnos, radnik ima pravo i dužnost da se upozna sa uslovima rada, opasnostima i štetnostima na radnom mjestu kao i propisanim mjerama zaštite na radu.
- (2) Radnici su, naročito, dužni:
 - a) da se pridržavaju utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu u smislu ovog Pravilnika,
 - b) da pravilno upotrebljavaju sredstva za rad i opremu, opasne materije i druga sredstva u skladu sa uputstvima proizvođača i uputstvima za siguran rad koja daje Gerontološki centar kao poslodavac,

- c) da pravilno upotrebljavaju sredstva i opremu lične zaštite koja su im dodijeljena i da ih nakon upotrebe vraćaju na mjesto na kojem se čuvaju,
 - d) ne smiju samovoljno isključiti, modifikovati, promijeniti ili ukloniti sigurnosni uređaj koji je instaliran, posebno ne mašinu, uređaj, alat, pogon ili objekat i takav uređaj moraju pravilno upotrebljavati,
 - e) da odmah obavijeste šefa službe/odgovornu osobu u službi ili povjerenika za zaštitu na radu o svakoj pojavi na poslu za koju postoji opravdana sumnja da predstavlja opasnost po sigurnost i zdravlje kao i o nedostacima u postupcima zaštite,
 - f) da obavijesti šefa službe/odgovornu osobu u službi ili povjerenika za zaštitu na radu o povredama koje su zadobili na radu,
 - g) da sarađuju sa šefom službe/odgovornom osobom u službi i povjerenikom za zaštitu na radu u provođenju mjera ili zahtjeva koje je naredio inspektor rada,
 - h) da sarađuje sa šefom službe/odgovornom osobom u službi i povjerenikom za zaštitu na radu u provođenju mjera koje će obezbijediti da radna okolina i uvjeti rada budu sigurni i ne predstavljaju rizik po sigurnost i zdravlje u okviru njihovog radnog mjesta, ž
 - i) obavljaju periodične ljekarske preglede u terminima po zahtjevu Gerontološkog centra,
 - j) da daju sve podatke i informacije koje traže inspektori rada.
- (3) Radnik je obavezan da pristupi obuci i provjeri znanja iz oblasti zaštite na radu kao i periodičnim ljekarskim pregledima, ako je potreba za provođenjem istih utvrđena u važećem Aktu o procjeni rizika.
- (4) Radnik je dužan da se pridržava propisanih mjera zaštite na radu i da se brine o sprovođenju i unapređenju zaštite na radu.
- (5) Radnik je dužan da poslove odnosno radne zadatke obavlja sa punom pažnjom radi obezbjeđenja svog života i zdravlja, kao i života i zdravlja ostalih radnika sa kojima neposredno radi.
- (6) Radnik ima pravo i dužnost da na radu upotrebljava predviđena sredstva zaštite, da ista namjenski koristi, da njima pažljivo rukuje, te da ih održava u ispravnom stanju.
- (7) Radnik je dužan da koristi sredstva rada i opremu po uputstvu proizvođača i uputstvu koje utvrdi Gerontološki centar.

Član 46.

(Dužnost radnika da sebe i druge ne izlaže opasnostima)

Radnik je dužan da obavlja posao u skladu sa svojom stručnom spremom i završenom obukom, kao i uputstvima za rad, tako da sebe ili druga lica na koja mogu uticati njegove aktivnosti ili nepažnja u toku procesa rada, ne izlaže opasnostima od povrede na radu ili profesionalnog oboljenja.

Član 47.

(Obaveza prijave nedostataka)

- (1) Radnik ima obavezu da odmah prijavi sve zapažene nedostatke i druge kvarove ili druge pojave koje bi mogle ugroziti bezbjednost na radu.
- (2) Prijava se podnosi usmeno ili pisano šefu Službe.

Član 48.

(Postupanje u slučaju neposredne opasnosti po život i zdravlje radnika)

- (1) Radnik ima pravo da odbije da radi ako smatra da mu na radu, odnosno na radnom zadatku prijeti neposredna opasnost po život i zdravlje i dužan je da o tome odmah obavijesti šefa službe/odgovornog radnika službe, nadležnog inspektora rada i povjerenika za zaštitu na radu.
- (2) Ako direktor smatra da postupak radnika iz stava (1) ovog člana nije opravdan, dužan je o tome odmah obavijestiti inspekciju rada i Upravni odbor Gerontološkog centra.
- (3) U slučaju da se na radnom mjestu i mjestu rada pojave takve okolnosti zbog kojih prijeti neposredna opasnost po život i zdravlje radnika, Gerontološki centar je dužan odmah preduzeti mjere za njihovo otklanjanje, a radnika do osiguranja sigurnih uvjeta mjestu rada može rasporediti da vrši poslove koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi i radnim sposobnostima stečenim radom.

Član 49.
(Obaveza obavještanja o oboljenjima)

Radnik koji boluje od bolesti koja se bez njegovog obavještenja ne može utvrditi ljekarskim pregledom ili ima takve zdravstvene nedostatke koji na određenim poslovima mogu predstavljati opasnost za radnika ili okolinu, dužan je o tome obavijestiti Gerontološki centar i nadležnu zdravstvenu ustanovu.

Član 50.
(Odgovornosti radnika)

Radnik koji se ne pridržava utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu i propisanih obaveza, u smislu zakona i ovog Pravilnika, čini težu povredu radne obaveze u skladu sa Pravilnikom o radu.

POGLAVLJE XI. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI GERONTOLOŠKOG CENTRA U VEZI SA ZAŠTITOM NA RADU

Član 51.
(Obaveze provođenja preventivnih mjera)

- (1) Preventivne mjere su planirane, odnosno poduzete mjere u svakom radnom procesu u Gerontološkom centru s ciljem sprječavanja ili smanjenja rizika na radu.
- (2) Gerontološki centar je obavezan da prilikom organizovanja rada i radnog procesa osigura preventivne mjere radi zaštite života i zdravlja radnika kao i potrebna materijalna sredstva za njihovu primjenu.
- (3) Gerontološki centar je dužan da osigura preventivne mjere prije početka rada radnika, u toku rada, kao i kod svake izmjene tehnološkog postupka, izborom radnih metoda kojima se osigurava najveća sigurnost i zaštita zdravlja na radu, zasnovana na primjeni propisa iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, radnih odnosa, tehničkih propisa i standarda, propisa iz oblasti zdravstvene zaštite i dr.
- (4) U slučaju kada Gerontološki centar za obavljanje poslova zaštite na radu angažuje ovlaštenu organizaciju za zaštitu na radu, to ga ne oslobađa odgovornosti i obaveze utvrđene u stavu (2) ovog člana.

Član 52.
(Procjena rizika)

- (1) Gerontološki centar procjenu rizika vrši na osnovu Akta o procjeni rizika za mjesta rada, koji sadrži opis procesa rada sa procjenjenim rizikom od povreda ili oštećenja zdravlja na mjestu rada u radnoj okolini i mjere za otklanjanje ili smanjivanje rizika na najmanju moguću mjeru u cilju poboljšanja sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.
- (2) Procjena rizika se vrši u skladu sa *Pravilima o procjeni rizika (Službene novine FBiH broj 23/21)*, propisanim od strane Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.
- (3) Akt o procjeni rizika može izraditi samo organizacija koja posjeduje ovlaštenje Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, što se utvrđuje uvidom u Registar kod Ministarstva.

Član 53.
(Obaveze Gerontološkog centra u vezi sa zaštitom na radu)

Gerontološki centar je dužan da:

- 1) organizuje poslove sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- 2) vrši procjenu rizika za svako radno mjesto i utvrđuje poslove sa povećanim rizikom, na način i pod uvjetima utvrđenim zakonom i ovim Pravilnikom,
- 3) omogućiti radniku da se prije stupanja na rad upozna sa mjerama sigurnosti i zaštite na radu,
- 4) donese interni akt o zaštiti na radu,

- 5) obavještava radnike, sindikat i povjerenika za zaštitu na radu o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad, te opasnostima i štetnostima po zdravlje radnika i izdaje uputstva za siguran rad,
- 6) osigurava da planiranje i uvođenje novih tehnologija bude predmet savjetovanja sa radnicima i/ili njihovim povjerenikom za zaštitu na radu u vezi sa posljedicama po sigurnost i zdravlje izazvanih izborom opreme, uvjeta rada i radne okoline,
- 7) osposobljava radnike za siguran rad,
- 8) osigurava radnicima sredstva i opremu lične zaštite i njihovo korištenje,
- 9) osigurava periodične ljezarske preglede radnika koji rade na poslovima na kojima postoje povećani rizici po zdravlje i preduzima mjere za sprječavanje nastanka invaliditeta i profesionalnih oboljenja radnika,
- 10) osigurava periodične preglede sredstava rada i sredstava i opreme lične zaštite pri radu, u skladu sa tehničkim standardima,
- 11) osigurava periodične preglede i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimu u radnoj okolini,
- 12) osigurava periodične preglede i ispitivanja sredstava rada i opreme, radnih i pomoćnih prostorija i sredstava i opreme lične zaštite, koji ne podliježu obaveznim periodičnim pregledima i ispitivanjima, na način, po postupku i u rokovima utvrđenim općim aktom,
- 13) provodi mjere zaštite od požara u skladu sa posebnim propisima,
- 14) provodi mjere za osiguranje prve pomoći,
- 15) unaprjeđuje sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,
- 16) obavještava nadležnu inspekciju rada o svakom smrtnom slučaju, nesreći koja je zadesila jednog ili više radnika, teškoj povredi, profesionalnom oboljenju, svakoj pojavi ili bolesti koje pogađaju više od jednog radnika i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika na radu,
- 17) obavještava nadležnu inspekciju o početku i završetku radova na izgradnji, montaži, zamjeni opreme, remontu i rekonstrukciji objekata.

Član 54.

(Obaveza utvrđivanja uvjeta rada i zahtjeva u pogledu sposobnosti radnika)

- (1) Gerontološki centar je dužan da za sve poslove u procesu rada utvrdi uvjete rada i zahtjeve u pogledu zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti radnika koji će te poslove obavljati.
- (2) Radnik ne može zasnovati radni odnos ukoliko prethodno nije utvrđeno da njegovo zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uvjetima rada i zahtjevima radnog mjesta.
- (3) Zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti radnika iz stava (2) ovog člana utvrđuju se na osnovu ljezarskog uvjerenja izdatog od strane odjeljenja za medicinu rada i zdravstvenu zaštitu radnika ovlaštene zdravstvene ustanove.

Član 55.

(Obaveza periodičnog pregleda sredstava za rad i ispitivanja)

- (1) Radi obezbjeđenja ispravnosti sredstava za rad i sigurnih radnih uslova, obaveza Gerontološkog centra je da vrši periodični pregled i ispitivanja oruđa za rad, uređaja i radnih prostorija, i to:
 - a) prije njihovog prvog puštanja u rad;
 - b) najmanje svake 3 godine (sve vrste sredstava za rad i ručnih alata sa električnim i drugim vrstama pogona, radne i pomoćne prostorije u kojima se pojavljuju fizičke, hemijske i biološke, mikroklimatske štetnosti, elektro i gromobranske instalacije, sredstva i oprema za ličnu zaštitu).
- (2) Za sva sredstva koja podliježu periodičnom pregledu i ispitivanju treba pribaviti potvrdu o njihovoj ispravnosti.
- (3) Sredstva zaštite, odnosno oruđa za rad i uređaji kojima je prošao rok važenja naveden u potvrdi smatraju se neispravnim i ne smiju se upotrebljavati.
- (4) Potvrdu iz stava (2) ovog člana izdaje zakonom ovlaštena organizacija, odnosno proizvođač oruđa i uređaja.
- (5) Pored obaveznih pregleda i ispitivanja Gerontološki centar će vršiti periodične interne preglede i ispitivanje ostalih sredstava rada i opreme, te instalacija, svake pete godine, odnosno i ranije po potrebi, a prema posebnim propisima za specifična sredstva rada i instalacije.
- (6) Periodične preglede i ispitivanja Gerontološki centar će povjeriti ovlaštenim stručnim organizacijama iz oblasti zaštite na radu.

- (7) Periodični pregledi i ispitivanja sredstava i opreme lične zaštite vrše se na način, po postupku i u rokovima utvrđenim propisima iz oblasti zaštite na radu, prema *Pravilniku o načinu, postupku i rokovima vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu* („Službene novine Federacije BiH“ broj: 23/21), važećim propisima o standardizaciji u Bosni i Hercegovini, te tehničkim propisima i uputstvima proizvođača (*Prilog V. ovog Pravilnika*).

Član 56.

(Zabrana prouzrokovanja finansijskih obaveza za radnike)

Mjere zaštite koje provodi Gerontološki centar i koje se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu ne smiju radnicima prouzrokovati finansijske obaveze.

Član 57.

(Obaveza upoznavanja sa propisima iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu)

Šefovi službi/odgovorne osobe u službama i povjerenik za zaštitu na radu moraju biti upoznati sa propisima iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, a naročito ako se radi o tehnologijama u kojima postoji opasnost od povreda na radu, profesionalnih oboljenja i poremećaja u tehnološkom procesu koji bi mogli ugroziti sigurnost i zdravlje radnika.

Član 58.

(Obaveza preduzimanja mjera za pružanje prve pomoći, protivpožarnih mjera i mjera evakuacije)

- (1) Gerontološki centar je dužan da:
 - a) preduzme potrebne mjere za prvu pomoć, protivpožarne mjere i mjere za evakuaciju radnika, prilagođene prirodi aktivnosti i poslovanju ustanove,
 - b) uspostavi potrebne veze sa specijalizovanim službama, posebno u pogledu prve pomoći, hitne zdravstvene zaštite, spašavanja i protivpožarne zaštite.
- (2) Za provođenje odredbi iz stava (1) ovog člana Gerontološki centar će odrediti radnike koji će provoditi mjere prve pomoći, protivpožarne zaštite i evakuacije radnika i korisnika usluga.
- (3) Broj radnika iz stava (2) ovog člana, njihovo osposobljavanje i oprema kojom raspolažu moraju odgovarati veličini i/ili posebnim opasnostima u poslovanju Gerontološkog centra.

Član 59.

(Obaveze u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti)

- (1) Gerontološki centar je dužan da:
 - a) upozna sve radnike koji su ili bi mogli biti izloženi ozbiljnoj i neposrednoj opasnosti o riziku koji postoji kao i mjerama koje su preduzete ili koje će se preduzeti u pogledu zaštite, što je prije moguće,
 - b) preduzme mjere i izda uputstva kako bi se omogućilo radnicima da u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti prekinu s radom i/ili odmah napuste radno mjesto i pređu na neko sigurno mjesto,
 - c) ne traži od radnika da nastave rad u situaciji kada još uvijek postoji ozbiljna i neposredna opasnost, osim u izuzetnim slučajevima kada postoji ozbiljna i neposredna opasnost po sigurnost više ljudi i širu okolinu.
- (3) Radnici koji u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti napuste svoje radno mjesto i/ili opasno područje ne smiju snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu.
- (4) U slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti po vlastitu sigurnost ili sigurnost drugih lica, radnici koji nisu u mogućnosti stupiti u vezu sa šefom službe/odgovornom osobom u službi ili povjerenikom za zaštitu na radu, obavezni su preduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja su im na raspolaganju, da bi se izbjegle posljedice te opasnosti, pod uvjetom da te mjere ne smiju biti u očitoj neskladu sa opasnošću.
- (5) Zbog preduzimanja mjera iz stava (3) ovog člana radnici ne smiju snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu.

Član 60.
(Obavješćavanje radnika)

- (1) Gerontološki centar je dužan radnicima i/ili njihovim predstavnicima davati odgovarajuća pisana uputstva koja se odnose na rizike po sigurnost i zdravlje sa zaštitnim i preventivnim mjerama koje se preduzimaju za otklanjanje ili smanjenje tih rizika.
- (2) Uputstva iz stava (1) ovog člana moraju biti istaknuta na mjestu rada.
- (3) Izuzetno, kada prijeti iznenadna opasnost po život i zdravlje, uputstvo iz stava (1) ovog člana može se dati usmeno.
- (4) Uputstva iz stava (1) ovog člana daju se svim radnicima uključujući i ostala lica koja obavljaju poslove u Gerontološkom centru (učenici i studenti na praksi, volonteri i druga lica).

Član 61.
(Znakovi upozorenja na opasnost)

- (1) Gerontološki centar je dužan na mjestima rada, na sredstvima za rad i pripadajućim instalacijama trajno postaviti znakove upozorenja na opasnost i znakove općih obavješćavanja, u skladu sa posebnim propisima.
- (2) Ako znakovi upozorenja na opasnost nisu dovoljni za efikasno obavješćavanje, obavezno je trajno postaviti pisana uputstva o uvjetima i načinu korištenja prostora, prostorija, sredstava rada, opasnih materija i opreme.
- (3) Radnici ni u kom slučaju ne smiju skidati zaštitne naprave (uređaje, ograde, pregrade), niti zanemarivati bilo koje druge mjere koje smanjuju opasnost od povrede ili nastanka bolesti zbog upotrebe sredstava rada.
- (4) Na svim sredstvima ili oruđima za rad moraju biti istaknuti znakovi upotrebe obavezne zaštitne opreme u skladu sa uputama proizvođača sredstava za rad.
- (5) Zaposlenici smiju rukovati sredstvom ili oruđem za rad isključivo u skladu sa uputstvima proizvođača te uputstvima za siguran rad za to sredstvo ili oruđe.

Član 62.
(Obavješćavanje predstavnika radnika i sindikata)

- (1) Gerontološki centar je dužan da najmanje dva puta godišnje izvijesti povjerenika za zaštitu na radu, vijeće zaposlenika i sindikat o rizicima po sigurnost i zdravlje, te mjerama koje je preduzeo i koje će preduzeti radi unaprjeđivanja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika.
- (2) Osim redovnog obavješćavanja iz stava (1) ovog člana, Gerontološki centar ima obavezu da obavještava i da se savjetuje sa predstavnicima radnika ili radnicima nakon smrtne, grupne ili teške povrede na radu, utvrđenog slučaja profesionalnog oboljenja, kao i nalaza nadležne inspekcije rada kojim je utvrđen nedostatak u primjeni mjera zaštite na radu.

Član 63.
(Pisana obavijest o rezultatima procjene rizika)

Gerontološki centar je dužan osigurati zaposlenim ženama za vrijeme trudnoće i dojenja, zaposlenim licima mlađim od 18 godina i zaposlenicima sa umanjenom radnom sposobnošću, da pored osposobljavanja za siguran i zdrav rad, budu u pisanoj formi obavješteni o procijenjenim rizicima na radnom mjestu i o mjerama kojima se rizici otklanjaju, u cilju povećanja sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

POGLAVLJE XII. OSPOSABLJAVANJE RADNIKA ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Član 64. (Osposobljavanje radnika)

- (1) Gerontološki centar je dužan da izvrši osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad kod zasnivanja radnog odnosa, premještaja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad, kao i kod promjene procesa rada koji može prouzrokovati promjenu mjera za siguran i zdrav rad.
- (2) Gerontološki centar je dužan da radnika u toku osposobljavanja za siguran i zdrav rad, upozna sa svim vrstama rizika na poslovima na koje ga raspoređuje i o preduzetim konkretnim mjerama sigurnosti i zaštite na radu, u skladu sa aktom o procjeni rizika.
- (3) Osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad mora biti prilagođeno specifičnostima njegovog radnog mjesta.

Član 65. (Zabrana samostalnog rada)

- (1) Radnici ne mogu biti raspoređeni na radna mjesta na kojima će samostalno obavljati poslove prije nego što steknu znanja iz člana 46. *Zakona o zaštiti na radu FBiH („Službene novine FBiH“, br. 79/20).*
- (2) Gerontološki centar mora osigurati da učenici i studenti na praksi, kao i volonteri budu upoznati sa mjerama zaštite na radu i zdravstvenim rizicima na radu.

Član 66. (Provjera osposobljenosti za siguran i zdrav rad)

- (1) Osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad obavlja se teorijski i na praktičan način.
- (2) Provjera teorijske i praktične osposobljenosti radnika za siguran i zdrav rad obavlja se na radnom mjestu.
- (3) Periodične provjere osposobljenosti za siguran i zdrav rad radnika koji radi na poslovima sa povećanim rizikom vrši se na način, u roku i po postupku utvrđenom aktom o procjeni rizika.

Član 67. (Teorijsko i praktično osposobljavanje)

- (1) U toku osposobljavanja iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, radnik se upoznaje naročito sa:
 - a) radnim procesom i organizacijom rada u cjelini, a posebno sa poslovima svog radnog mjesta,
 - b) opasnostima koje ugrožavaju sigurnost i zdravlje na radu, korištenjem sredstava rada i opreme i načinom upotrebe štetnih materija,
 - c) mjerama zaštite na radu i razlozima zbog kojih se te mjere predviđaju i provode,
 - d) upotrebom odgovarajućih sredstava rada i odgovarajuće opreme i sredstava lične zaštite, kao i pravilnim i namjenskim korištenjem uređaja i sredstava kojima se služi pri radu,
 - e) pravima i dužnostima u provođenju propisa i mjera zaštite na radu i posljedicama zbog nepridržavanja tih propisa i mjera,
 - f) pružanjem prve pomoći,
 - g) organizacijom sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
 - h) korištenjem protivpožarnih aparata,
 - i) odredbama Zakona o zaštiti na radu.
- (2) Poslove u vezi sa osposobljavanjem radnika iz stava (1) ovog člana Gerontološki centar će povjeriti ovlaštenoj organizaciji za zaštitu na radu.

POGLAVLJE XIII. OPĆA PRAVILA I MJERE ZAŠTITE NA RADU

Član 68.

(Opća pravila i mjere zaštite na radu)

- (1) Zaštita na radu obuhvata sistem pravila i mjera, a posebno:
 - a) pravila i mjere pri projektovanju i izradi sredstava rada,
 - b) pravila i mjere pri upotrebi, održavanju, pregledu i ispitivanju sredstava rada,
 - c) pravila i mjere koje se odnose na radnike, te prilagođavanje procesa rada njihovom spolu, dobi, fizičkim i psihičkim sposobnostima,
 - d) načine i postupke osposobljavanja i obavješćavanja radnika i poslodavaca sa svrhom postizanja odgovarajućeg nivoa zaštite na radu,
 - e) načine i postupke saradnje poslodavca, radnika, njihovih predstavnika i udruženja, te javnih organa nadležnih za zaštitu na radu,
 - f) zabranu stavljanja radnika u nepovoljan položaj zbog aktivnosti poduzetih radi zaštite na radu ,
 - g) ostale mjere za sprječavanje rizika na radu, sa svrhom uklanjanja faktora rizika i njihovih štetnih posljedica.
- (2) Opća pravila i mjere zaštite na radu posebno se odnose na sljedeće zahtjeve: zaštitu od mehaničkih opasnosti, zaštitu od udara električne struje, sprječavanje nastanka požara i eksplozije, osiguranje mehaničke otpornosti i stabilnosti građevine, osiguranje potrebne radne površine i radnog prostora, osiguranje puteva potrebnih za prolaz, prijevoz i evakuaciju radnika i drugih lica, osiguranje čistoće, osiguranje propisane temperature i vlažnosti zraka i ograničenje brzine strujanja zraka, osiguranje propisane rasvjete, zaštitu od buke i vibracija, zaštitu od štetnih atmosferskih i klimatskih uticaja, zaštitu od fizičkih, hemijskih i bioloških štetnih uticaja, zaštitu od prekomjernih napora, zaštitu od elektromagnetnog i drugog zračenja, te osiguranje prostorija i uređaja za ličnu higijenu.
- (3) Zaštita na radu kao sistemski organizovano djelovanje sastavni je dio organizacije rada i radnog procesa, koje Gerontološki centar ostvaruje primjenom svih mjera zaštite na radu u skladu sa općim načelima prevencije.

Član 69.

(Pravila i mjere pri projektovanju i izradi sredstava rada)

- (1) Projektovanje, izvođenje i stavljanje u funkciju objekata, tehnoloških procesa i radnih mjesta, izrada, proizvodnja, uskladištenje, ispitivanje, zamjena, instaliranje, korištenje i održavanje sredstava za rad, uvoz i rukovanje sredstvima za rad, opasnim materijama i energijom, vrši se u skladu sa zahtjevima utvrđenim odredbama *Zakona o zaštiti na radu FBiH („Službene novine FBiH” („Sl. novine FBiH”, br. 79/2020), podzakonskih akata, relevantnih tehničkih propisa i standarda, te razvojem naučno-tehničkih dostignuća.*
- (2) Za slučaj investicione izgradnje Gerontološki centar je dužan kontrolisati i obezbijediti:
 - a) da tehnička dokumentacija sadrži potrebne mjere zaštite na radu i odgovarajuću ispravu kojom se to dokazuje;
 - b) da izvođači radove izvode prema tehničkoj dokumentaciji;
 - c) da po završetku izgradnje, putem komisije za tehnički prijem, obezbijedi dokaz o izvođenju radova prema tehničkoj dokumentaciji u kojoj su projektovane mjere zaštite na radu.
- (3) Novoizgrađeni i rekonstruisani objekti za koje je potrebno, prije izgradnje, odnosno rekonstrukcije pribaviti građevinsku dozvolu ne smiju se pustiti u rad bez prethodno pribavljene upotrebne dozvole od nadležnog organa.
- (4) Pri projektovanju tehničko-tehnološke dokumentacije potrebno je navesti mjere zaštite na radu sa naznakom svih opasnosti i mjera za njihovo otklanjanje te navesti propise koji su korišteni kod projektovanja odnosno izeade projektne dokumentacije.

POGLAVLJE XIV. OPĆE MJERE ZAŠTITE NA RADU

Član 70. (Osvjetljenost radnih i pomoćnih prostorija)

- (1) Radne i pomoćne prostorije moraju biti prema vrsti poslova dovoljno osvijetljene prirodnom ili vještačkom svjetlošću.
- (2) Prozori, otvori za osvijetljenje, kao uređaji i elementi za vještačko osvijetljenje moraju se držati u čistom i ispravnom stanju.

Član 71. (Temperatura radnih prostorija)

Radne prostorije u zimskom periodu moraju se zagrijavati, pri čemu treba da se obezbijedi temperatura u radnoj prostoriji koja odgovara propisanim vrijednostima u zavisnosti od intenziteta tjelesnog rada, vlažnosti i kretanja vazduha u radnoj prostoriji.

Član 72. (Visina radnih prostorija)

Visina radnih prostorija treba biti u skladu sa *Pravilnikom o opštim mjerama zaštite na radu za građevinske objekte namijenjene za radne i pomoćne prostorije i radne prostore („Službeni list SRBiH“, br. 05/88).*

Član 73. (Podovi radnih prostorija)

- (1) Podovi radnih prostorija moraju biti čvrsti, ravni, pogodni za održavanje i ne smiju propuštati vlagu.
- (2) Ukoliko se koriste tepisi za prekrivanje podova, isti moraju biti izvedeni na način da su fiksirani za podlogu kako bi se minimizala opasnost od pada.
- (3) U radnim prostorijama mora se obezbijediti prirodna ili vještačka ventilacija.

Član 74. (Sanitarne prostorije)

Svi objekti moraju imati uređaje za hladnu i toplu vodu kao i odgovarajuće sanitarne prostorije.

Član 75. (Električne instalacije)

- (1) Električne instalacije i uređaji moraju se izvoditi i održavati u skladu sa važećim propisima.
- (2) Poslove održavanja i opravke elektroinstalacija i uređaja Gerontološki centar je dužan povjeriti samo ovlaštenim i kvalifikovanim izvršiocima.
- (3) Gerontološki centar je dužan da vrši kontrolu ispravnosti elektroinstalacija i to prije upotrebe, nakon rekonstrukcije i periodično jednom u tri godine, u saradnji sa stručnom i ovlaštenom firmom.
- (4) U radnim prostorijama moraju biti izvedeni prekidači (sklopke) za odvajanje od mrežnog napona sa vidljivom oznakom „*Uključeno*“ i „*Isključeno*“.
- (5) Razvodni ormari se moraju izraditi od nezapaljivog materijala i moraju biti trajno slobodni i pristupačni.
- (6) Radnici su dužni prijaviti svaki kvar na električnim uređajima i instalacijama šefu službe ili odgovornoj osobi u službi, te iste staviti van upotrebe dok ne budu od strane stručnog lica osposobljene za ispravan i siguran rad.

Član 76.
(Zaštita od udara groma)

- (1) Svi objekti Gerontološkog centra moraju biti zaštićeni od udara groma prema važećim propisima.
- (2) Gerontološki centar je dužan vršiti periodičnu kontrolu ispravnosti gromobranske instalacije u propisanim rokovima i o tome voditi urednu evidenciju, a sve u saradnji sa stručnom i za to ovlaštenom institucijom.

Član 77.
(Prilazni putevi i prolazi)

Svi prilazni putevi, prolazi, kao i putevi unutrašnje komunikacije moraju biti stalno slobodni, prohodni, kao i propisno obilježeni.

Član 78.
(Buka i vibracija)

- (1) Intenzitet buke i vibracije u radnim prostorijama mora biti u dozvoljenim granicama.
- (2) Na mašinama i uređajima gdje intenzitet buke i vibracije prelazi dozvoljene granice moraju se preduzimati tehničke mjere za smanjenje buke i vibracije.
- (3) Na radnim mjestima na kojima postoji nivo buke veći od dozvoljenog smiju raditi samo radnici koji imaju zdravstvenu sposobnosti, što se dokazuje ljekarskim uvjerenjem izdatim od ovlaštene ustanove za medicinu rada.
- (4) Na radnim mjestima iz stava (3) obavezna je upotreba zaštitne opreme za sluh u svakom trenutku.

Član 79.
(Prva pomoć)

- (1) Posebnom odlukom direktor Gerontološkog centra će imenovati radnike zadužene za provođenje mjera prve pomoći, u skladu sa članom 36. stav (2) *Zakona o zaštiti na radu FBiH* („Službene novine FBiH“ br. 79/20), a koji moraju biti posebno obučeni kod ovlaštene ustanove u skladu sa *Pravilnikom o pružanju prve pomoći u slučaju povrede i oboljenja radnika na radu* („Službeni list SRBiH“ broj: 38/86).
- (2) Ormarić za prvu pomoć, vidno označen i smješten u prostoru ambulate Gerontološkog centra, mora biti opremljen odgovarajućim sanitetskim materijalom i sredstvima za pružanje prve pomoći.
- (3) Ormarići moraju biti ofarbani bijelom bojom, te na prednjoj strani označeni znakom „crvenog krsta“.
- (4) Na ormariću moraju biti označeni brojevi telefona:
 - a) stanice hitne pomoći;
 - b) povjerenika zaštite na radu;
 - c) vatrogasne službe;
 - d) službe organa MUP-a.
- (5) Ormarići prve pomoći moraju se koristiti namjenski i dopunjavati. Na ormariću se mora postaviti i oznaka posljednjeg kontrolnog pregleda i dopune sadržaja

POGLAVLJE XV. POSEBNE MJERE ZAŠTITE NA RADU

Član 80.
(Radna oprema)

- (1) Gerontološki centar je dužan osigurati radnicima odgovarajuću, ergonomski oblikovanu radnu opremu, koja na radnim mjestima koja zahtijevaju sjedeći položaj i upotrebu računara, uključuje: radni sto, stolicu podesivu po visini i sa podesivim zaslonom, te računarske monitore sa frekvencijom osvježavanja od najmanje 60 Hz, koji su podesivi po visini i nagibu, tastaturu i miš.

- (2) Ako upotreba radne opreme uključuje posebne rizike za sigurnost odnosno zdravlje radnika, Gerontološki centar će osigurati:
 - a) da tom radnom opremom rukuju samo radnici koji su predhodno osposobljeni za siguran rad,
 - b) da popravljajanje, preinake, održavanje ili servisiranje radne opreme izvode pravna ili fizička lica koja su posebno i stručno osposobljeni za te poslove.
- (3) Radnici ni u kom slučaju ne smiju skidati zaštitne naprave (uređaje, ograde, pregrade), niti zanemarivati bilo koje druge mjere koje smanjuju opasnost od povrede ili nastanka bolesti zbog upotrebe sredstava rada.
- (4) Radnici smiju rukovati sredstvom ili oruđem za rad isključivo u skladu sa uputstvima proizvođača te uputstvima za siguran rad za to sredstvo ili oruđe.
- (5) Na svim sredstvima ili oruđima za rad moraju biti istaknuti znakovi upotrebe obavezne zaštitne opreme u skladu sa uputama proizvođača sredstava za rad.

Član 81. (Tehnička ispravnost vozila)

Gerontološki centar je dužan osigurati tehničku ispravnost svih vozila koja se koriste u službene svrhe, kao i ista redovno održavati, u skladu sa Zakonom o bezbjednosti saobraćaja i uputama proizvođača.

Član 82. (Ispravnost opreme za rad)

- (1) Gerontološki centar je dužan održavati ispravnost tehničke opreme koju radnici koriste za rad, a koja se po članu 10. *Pravilnika o načinu, postupku i rokovima vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu* („Službene novine FBiH“, br. 23/21), ne ispituje kao sredstvo rada.
- (2) Ukoliko se vrši nabavka mašina ili uređaja na mehanizovani pogon, alata i drugih sredstava za rad kao i sredstava za ličnu zaštitu, potrebno je od proizvođača pribaviti uputstvo za bezbjedan rad i održavanje, te ispravu kojom se dokazuje da su proizvedeni u skladu sa propisima donesenim na osnovu zakona.
- (3) Odredba iz stava (2) ovog člana odnosi se i na nabavku sredstava lične zaštite.
- (4) Odgovorno lice u Gerontološkom centru ne smije staviti u funkciju, odnosno upotrebu sredstva rada i opremu i sredstva lične zaštite prije nego što se uvjeri da ista odgovara vežećim propisima.

Član 83. (Uređaji za klimatizaciju)

Gerontološki centar je dužan održavati ispravnost uređaja za klimatizaciju koje koristi, te provoditi redovnu dezinfekciju, u intervalima koje je propisao proizvođač, odnosno najmanje jednom u godinu dana ukoliko proizvođač nije propisao intervale.

Član 84. (Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija)

Gerontološki centar je dužan provoditi redovnu mjeru dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije prostora koji koristi, u skladu sa posebnim propisima.

Član 85. (Uputstva za siguran rad)

Gerontološki centar je dužan na vidnom mjestu istaći uputstva za siguran rad, u skladu sa važećim Aktom o procjeni rizika.

Član 86. (Čistoća radnog prostora)

- (1) Gerontološki centar i svaki radnik dužan je da radnu okolinu održava čistom i urednom.

- (2) U radnim i zajedničkim prostorijama, kao i vanjskom prostoru Gerontološkog centra, na pogodnim mjestima postavljaju se korpe za odlaganje otpadaka, koje se svakodnevno prazne i čiste.

Član 87. (Evakuacioni putevi)

- (1) U skladu sa *Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine FBiH“, br. 64/09)*, svi radnici, kao i Gerontološki centar u cjelini, dužni su održavati prohodnim i urednim evakuacione puteve, kao i slobodan pristup do hidrantskih ormarića, kako bi u slučaju požara iste mogli nesmetano koristiti.
- (2) Nije dozvoljeno vršiti privremeno skladištenje i odlaganje bilo kakvih sredstava na stepeništima, putevima namjenjenim za kretanje radnika, kao i na evakuacionim putevima.
- (3) Evakuacione i pristupne puteve je potrebno održavati prohodnim u skladu sa članom 69. *Pravilnika o opštim mjerama zaštite na radu za građevinske objekte namijenjene za radne i pomoćne prostorije i radne prostore („Službeni list SRBiH“, br. 05/88)*.

Član 88. (Isticanje upozorenja)

- (1) Ukoliko u objektima i na ulazima Gerontološkog centra koje koriste radnici dođe do povećane klizavosti iz bilo kojeg razloga, obaveza spremačice je da istakne upozorenje „Pazi klizavo“, kao i da odmah preduzme mjere kojima će otkloniti uzrok klizavosti, čišćenjem i posušivanjem površina za kretanje.
- (2) Ukoliko su pristupni putevi objektima unutar kruga Gerontološkog centra klizavi, obaveza domara je nanošenje abrazivnog materijala za sprečavanje klizavosti.

Član 89. (Obilježavanje promjena nivoa podnih površina)

Sve promjene nivoa podnih površina moraju biti označene trakom žuto-crne boje sa dijagonalnim uzorkom.

Član 90. (Elektroinstalacije)

- (1) Elektroinstalacije u prostorijama moraju biti izvedene u skladu sa tehničkim propisima i na način da se opasnost od direktnog dodira sa instalacijama pod naponom svede na najmanju moguću mjeru.
- (2) Svi razvodni ormari elektroinstalacija moraju biti zaključani, pristup njima ograničen, te biti vidno obilježeni na opasnost od udara električne struje i označeni sa znakom:
„Pazi! Visok napon. Opasno po život.“.

Član 91. (Sredstva za čišćenje)

- (1) Radnici su dužni sredstva koja se koriste za čišćenje i higijensko održavanje radnog i ostalog prostora čuvati samo u originalnoj ambalaži.
- (2) Pri radu sa sredstvima za čišćenje radnici se moraju isključivo pridržavati uputstva izdatog od strane proizvođača.
- (3) Rad sa sredstvima za čišćenje koja su po hemijskom sastavu korozivi, ne smije se vršiti u zatvorenoj prostoriji. Prilikom rada s ovim sredstvima potrebno je obezbijediti ventilaciju i provjetravanje.
- (4) Pri radu sa hemijskim sredstvima za čišćenje koje imaju nagrizajuće dejstvo po kožu, radnik mora obavezno koristiti zaštitnu opremu - zaštitne rukavice.
- (5) Pri radu za vrijeme kojeg dolazi do nastanka organske prašine, radnik mora obavezno koristiti zaštitne rukavice, zaštitnu masku i zaštitne naočale, te primijenjivati mjere lokalne ventilacije.

Član 92.
(Rad sa opasnim tvarima)

- (1) Pri korištenju opasnih tvari moraju se primijeniti sva pravila zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu i drugim propisima, te uputama proizvođača.
- (2) Zaposlenicima mora biti omogućen uvid u sigurnosno-tehničke listove materija sa kojima rade u radnom procesu, koji moraju biti prevedeni na na jedan od službenih jezika BiH.
- (3) Gerontološki centar je obavezan osigurati da za opasne tvari radnicima budu pruženi podaci o opasnostima ili štetnostima u vezi s njihovim korištenjem, kao i o pravilima, odnosno mjerama zaštite na radu.
- (4) Radnik se mora pridržavati uputa iz sigurnosno-tehničkog lista za svaku materiju sa kojom radi ili je upotrebljava u radnom procesu.
- (5) Radnici su pri radu s opasnim tvarima, dužni koristiti sigurne radne postupke i propisana lična zaštitna sredstva.

Član 93.
(Biološke štetnosti)

- (1) Radnici čiji radni proces uključuje direktni kontakt sa korisnicima usluga, kontakt sa humanom krvlju, tjelesnim tekućinama ili izlučevinama i kontakt sa materijalom i medicinskim instrumentima prethodno izloženim biološkim agensima, u radu su izloženi opasnosti od djelovanja bioloških štetnosti.
- (2) Biološke štetnosti su biološki agensi, odnosno mikroorganizmi, uključujući i genetski modificirane ćelijske kulture i endoparazite čovječjeg i životinjskog porijekla, koji mogu uzrokovati zarazu, infestaciju, alergiju ili trovanje, a koji se koriste u radu ili su prisutni u radnoj okolini.
- (3) Posebna opasnost od bioloških štetnosti proizlazi iz direktnog kontakta sa materijalom kontaminiranim infektivnim agensima ili usljed povreda koje nastaju prilikom manipulacije prethodno kontaminiranih oštarih medicinskih instrumenata i opreme, zbog opasnosti od direktnog prenošenja infektivnih bioloških agenasa.

Član 94.
(Zaštita od bioloških štetnosti)

- (1) Gerontološki centar je obavezan provoditi zaštitu na radu radnika koji su izloženi ili bi mogli biti izloženi biološkim štetnostima.
- (2) Gerontološki centar je dužan izraditi pisana uputstva za siguran rad za sve poslove pri kojima je radnik izložen djelovanju bioloških štetnosti.
- (3) Gerontološki centar je obavezan da radnike koji su izloženi djelovanju bioloških štetnosti uputi na periodične ljekarske preglede, podvrgne obaveznoj imunizaciji i drugim mjerama zaštite od bioloških štetnosti u skladu sa zakonskim propisima.
- (4) Gerontološki centar je dužan da u skladu sa posebnim propisima, poduzme mjere upravljanja biološkim, odnosno medicinskim otpadom koji nastaje prilikom pružanja usluge zdravstvene zaštite.
- (5) Radnici koji tokom rada izloženi djelovanju bioloških štetnosti obavezni su da koriste opremu i sredstva lične zaštite, kako je utvrđeno u Prilogu I ovog akta.

Član 95.
(Postupanje sa predmetima kontaminiranim biološkim agensima)

- (1) Radnici su obavezni da medicinski otpad (otpad kontaminiran biološkim agensima) koji nastaje u radu Službe zdravstvene njege i rehabilitacije, razdvajaju na mjestu nastanka i odmah odlažu u posebne posude za odlaganje medicinskog otpada, sa specijalnim poklopcem na kojem imaju otvori za odlaganje otpada koji se hermetički zatvaraju nakon punjenja.
- (2) Radnici su dužni da višekratnu opremu, instrumente i materijale nakon upotrebe sterilišu, zatim temeljito očiste ručnim pranjem, posuše i sterilišu prije ponovne upotrebe.
- (3) Ostale materijale koji mogu sadržavati biološke agense (prljavo posteljno rublje, ručnici, deke, zavjese, odjeća za pacijente, odjeća za osoblje i slično), radnici su dužni nakon upotrebe odložiti u posebno označene vreće ili korpe, kojima se isti transportuju do mjesta za pranje.

Član 96.
(Postupanje za slučaj izloženosti radnika biološkim agensima)

- (1) Gerontološki centar je u obavezi u pisanoj formi izraditi procedure kojima će se utvrditi jasan postupak i koraci koje je potrebno poduzeti u slučaju izlaganja radnika biološkim agensima, uključujući postupak prve pomoći, prijavu i dokumentovanje izloženosti, prijavu incidenta nadležnoj inspekciji rada, obezbjeđivanje odgovarajuće medicinske procjene i tretmana (posekspozicijske profilakse).
- (2) Ukoliko tokom izvršavanja radnih zadataka, dođe do povrede ili izloženosti radnika biološkim agensima, radnik je obavezan da o tome odmah obavijesti šefa službe/odgovornu osobu u službi.
- (3) Šef službe/odgovorna osoba u službi je dužan nakon obavještenja o mogućem izlaganju biološkim štetnostima, radnika uputiti na medicinsko zbrinjavanje i epidemiološki nadzor, dokumentovati i evidentirati sve okolnosti koje su dovele do izlaganja bioškim agensima i o tome obavjestiti ovlaštenu zdravstvenu ustanovu i nadležnu inspekciju.
- (4) Gerontološki centar je dužan da o svakoj povredi na radu, prilikom koje je moglo doći do izlaganja štetnom djelovanju bioloških agenasa, vodi evidencije i sačini izvještaj.
- (5) Izvještaj o povredi na radu prilikom koje je moglo doći do izlaganja štetnom djelovanju bioloških agenasa, Gerontološki centar je dužan dostaviti radniku koji je pretrpio povredu, odnosno kod kojeg je nastalo oboljenje, nadležnom zavodu zdravstvenog osiguranja kod kojeg je radnik zdravstveno osiguran, ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi, kao i nadležnoj inspekciji rada, u rokovima propisanim zakonom.

Član 97.
(Medicinski uređaji)

- (1) Radnici su dužni rukovati medicinskim uređajima u skladu s uputama proizvođača i internim sigurnosnim protokolima.
- (2) Dozvoljeno je koristiti isključivo ispravne i tehnički provjerene uređaje. Zabranjena je svaka improvizacija i samostalno popravljavanje uređaja.
- (3) U slučaju nepravilnosti u radu uređaja, zaposlenik je dužan odmah obavijestiti šefa službe/odgovornu osobu u službi.
- (4) Prilikom rukovanja uređajima koji proizvode toplinu, zračenje, hemijske pare ili dolaze u kontakt s biološkim materijalom, obavezna je upotreba lične zaštitne opreme.

Član 98.
(Medicinski uređaji koji emituju ultrazvučne talase)

- (1) Medicinske uređaje koji emituju ultrazvučne talase u radu mogu koristiti isključivo stručno osposobljeni radnici, koji su upoznati s principima rada uređaja, terapijskim indikacijama i odgovarajućim sigurnosnim procedurama.
- (2) Medicinski uređaji koji emituju ultrazvučne talase moraju biti redovno servisirani i kalibrirani prema uputama proizvođača i zahtjevima nadležnih regulatornih tijela.
- (3) Prije početka rada radnik mora provjeriti tehničku ispravnost uređaja.
- (4) U slučaju neispravnog rada uređaja nadređenom licu odmah prijaviti nepravilnosti i aparat isključiti iz upotrebe.
- (5) Pri radu primjenjivati tehničke i organizacione mjere kojima će se spriječiti direktno i dugotrajno izlaganje zaposlenika ultrazvuku (koristiti protokole za sigurnu upotrebu ultrazvučne opreme, pratiti vrijeme izlaganja ultrazvuku, obezbjeđiti adekvatne pauze).
- (6) Koristiti zaštitnu opremu u skladu sa zahtjevima proizvođača opreme.
- (7) Pri radu koristiti opremu koja osigurava pravilan ergonometrijski položaj tijela.

Član 99.
(Izloženost radnika statodinamičkim naporima)

- (1) Gerontološki centar je obavezan osigurati korištenje radne opreme, sredstva za prijenos i drugih pomagala, kako bi se izlaganje zaposlenika statodinamičkim naporima (naporima prilikom presvlačenja, podizanja,

premještanja ili odvođenja korisnika na medicinske i terapijske postupake), svelo na najmanju moguću mjeru.

- (2) U slučajevima kada se ne može izbjeći podizanje i izlaganje radnika statodinamičkim naporima, Gerontološki centar je obavezan radnicima osigurati dodatna i odgovarajuća tehnička pomagala i poduzeti organizacijske mjere kako bi se smanjio rizik od oštećenja zdravlja uzrokovano statodinamičkim naporima.
- (3) Gerontološki centar je obavezan radnike koji su izloženi statodinamičkim naporima:
 - a) upoznati sa svim faktorima koji utiču na razinu rizika za sigurnost i zdravlje,
 - b) upoznati s utvrđenim nivoom rizika za zdravlje i poduzetim mjerama za smanjenje rizika;
 - c) osposobiti za rad na siguran način pri poslovima podizanja i transporta pacijenata, prilikom,
 - d) obavljanja ponavljajućih zadataka ili izloženosti drugim statičkim naporima,
 - e) upoznati sa pisanim uputstvima u kojima su sadržane mjere prevencije, provođenja vježbi za rasterećivanje opterećenih grupa mišića i korištenja odmora.

Član 100.

(Zaštita psihičkog zdravlja radnika)

- (1) Za svako radno mjesto u Gerontološkom centru utvrđuju se specifični uslovi rada i zahtjevi koji se odnose na zdravstvenu sposobnost i psihofizičku spremnost radnika, s ciljem zaštite zdravlja zaposlenih i sigurnosti procesa rada.
- (2) U slučaju pojave znakova stresa ili drugih psihičkih smetnji kod radnika, poslodavac je obavezan preduzeti odgovarajuće mjere u cilju zaštite zdravlja i sigurnosti radnika, uključujući procjenu radne sposobnosti, savjetodavnu podršku i prema potrebi, privremeno prilagođavanje radnih uslova.
- (3) Ako postoje rizici za psihološko zdravlje na radnom mjestu, radnici moraju biti obavješteni o tome, kao i o načinu zaštite. Cilj edukacije je da se radnici aktivno odnose prema čuvanju i unapređenju psihološkog zdravlja. Obuka iz oblasti bezbjednosti i unapređenja zdravlja treba da bude i sastavni dio edukacije za određeno zanimanje.

Član 101.

(Rad sa posudama pod pritiskom)

- (1) Rad sa posudama pod pritiskom smiju vršiti samo za to obučeni radnici.
- (2) Kontrola posuda pod pritiskom mora se provoditi u skladu sa važećim propisima termoenergetske inspekcije.
- (3) Sigurnosni ventili moraju se ispitivati u skladu sa važećim propisima najmanje jednom (1x) godišnje.

POGLAVLJE XVI. POSEBNA SIGURNOST I ZAŠTITA

Član 102.

(Zaštita grupa posebno osjetljivih na rizike)

- (1) Mjerama zaštite na radu u vezi sa posebnom zaštitom žena, mladih radnika i invalidnih lica, obezbjeđuje se očuvanje zdravlja i psihofizički razvoj mladih radnika, normalno ostvarivanje materinstva i sprječavanje daljeg smanjivanja i potpunog gubitka radne sposobnosti kod radnika kod kojih je radna sposobnost smanjena.
- (2) Gerontološki centar je dužan organizovati rad tako da vodi računa o prisustvu grupa osjetljivih na određene rizike.
- (3) Radniku mlađem od 18 godina, ženama-radnicama za vrijeme trudnoće i sa djetetom do 2 godine starosti, te radniku sa preostalom radnom sposobnošću, ne može se odrediti da rade noću, kao i prekovremeno.
- (4) Ukoliko se radi u smjenama, Gerontološki centar će osigurati izmjenu smjena, tako da radnik radi noću uzastopno najviše jednu sedmicu, odnosno da između noćnih smjena ima slobodno 24 h.

- (5) Grupe posebno osjetljive na rizike, kao što su trudnice, porodilje ili dojilje, maloljetnici, lica sa invaliditetom, kao i radnici sa promijenjenom radnom sposobnošću u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju, moraju se zaštititi od opasnosti koje posebno njih pogađaju, u skladu sa Zakonom o radu, Zakonom o zaštiti na radu, drugim propisima, kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu Gerontološkog centra.

Član 103.

(Zabrana rada grupa posebno osjetljivih na rizike na određenim poslovima)

- (1) Zabranjen je rad trudnicama, porodiljama i dojiljama na poslovima na kojima postoji rizik od izloženosti opasnim materijama, hemijskim, fizičkim i biološkim agensima, štetnim zračenjima i mikroklimatskim uticajima, odnosno na poslovima sa teškim uvjetima rada, kao i posebno teškim i opasnim poslovima gdje postoji rizik po njihovo fizičko i mentalno zdravlje.
- (2) Zabranjen je rad maloljetnicima na poslovima koji mogu ugroziti njihovo zdravlje i razvoj.
- (3) Radnik sa promijenjenom radnom sposobnošću ne smije obavljati poslove na kojima postoji opasnost smanjenja preostale radne sposobnosti.

Član 104.

(Maloljetni radnici)

- (1) Radnik mlađi od osamnaest godina ne može se rasporediti na teške poslove odnosno poslove koji bi mogli štetno uticati na njegovo zdravlje i psihofizički razvoj.
- (2) Radniku iz prethodnog stava ne može se narediti prekovremeni i noćni rad.

Član 105.

(Žene-radnice u trudnoći, odnosno dojenju djeteta)

- (1) Gerontološki centar je dužan ženu za vrijeme trudnoće, odnosno dojenja djeteta, rasporediti na druge poslove ako je to u interesu njenog zdravstvenog stanja utvrdio ovlašteni ljekar.
- (2) Gerontološki centar takvu preraspodjelu vrši u skladu sa Zakonom o radu, Pravilnikom o radu i drugim internim aktima.

Član 106.

(Radnici sa promijenjenom radnom sposobnošću)

Radnici sa promijenjenom radnom sposobnošću ostvaruju prava u skladu sa Zakonom o radu, Pravilnikom o radu i drugim internim aktima Gerontološkog centra.

POGLAVLJE XVII. PERIODIČNI PREGLEDI I ISPITIVANJE IZ OBLASTI ZAŠTITE NA RADU

Član 107.

(Periodični pregledi i ispitivanja)

U skladu sa odredbama *Pravilnika o načinu, postupku i rokovima vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu („Službene novine FBiH, br. 23/21)*, periodičnom pregledu i ispitivanju podliježu:

- sredstva za rad,
- električne i gromobranske instalacije,
- sredstva i oprema lične zaštite,
- fizičke, hemijske i biološke štetnosti i mikroklima u radnim i pomoćnim prostorijama.

Član 108.
(Sredstva za rad koja podliježu periodičnim pregledima i ispitivanjima)

Periodičnim pregledima i ispitivanjima, u smislu Pravilnika o načinu, postupku i rokovima vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu, podliježu sljedeća sredstva za rad:

- pokretne, stabilne i kose dizalice sa električnim i drugim pogonom kojim se diže, prenosi ili spušta teret pomoću čeličnog užeta, lanca ili magneta (mostne, poluportalne, portalne i stubne dizalice svih tipova, autodizalice i njima slične dizalice), kao i kombinacije dizalica koje služe za industrijski, građevinski i drugi transport,
- liftovi za prevoz radnika i tereta, sa pratiocem ili bez njega,
- žičare za prevoz radnika i tereta, sa pripadajućom opremom, postrojenjima i objektima, stabilni i pokretni kompresori i kompresorske stanice sa radnim pritiskom većim od 1 bar ili kapacitetom većim od 6 m³/min,
- mehaničke i hidraulične prese i mašine za sječenje i obradu materijala na mehanizovani pogon,
- sve vrste sredstava za rad na mehanizovani pogon,
- sve vrste alata sa električnim, hidrauličnim, pneumatskim, parnim pogonom i motorima sa unutrašnjim sagorijevanjem.

Član 109.
(Rokovi za obavljanje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad)

- (1) Periodični pregledi i ispitivanja sredstava za rad koja se prvi put puštaju u rad, vrše se prije puštanja u rad, a naredni pregledi i ispitivanja vrše se najmanje jednom u tri godine, ako posebnim propisom nisu određeni drugi rokovi i ako ne dođe do izmijenjenih uvjeta iz stava (2) ovog člana.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, periodični pregledi i ispitivanja se vrše i prije isteka roka od tri godine ili drugog roka propisanog posebnim propisima, ukoliko dođe do izmijenjenih uvjeta usljed:
 - građevinske rekonstrukcije objekta,
 - zamjene i rekonstrukcije postojećih, kao i postavljanja novih sredstava za rad,
 - promjene lokacije sredstava za rad,
 - izmjene tehnološkog procesa rada,
 - udesa ili havarije, u kojem slučaju se periodični pregledi i ispitivanja obavljaju prije ponovnog puštanja u rad.

Član 110.
(Rokovi za obavljanje periodičnih pregleda i ispitivanja električnih i gromobranskih instalacija)

- (1) Periodični pregled i ispitivanje električnih instalacija vrši se u najmanje jednom u 3 (tri) godine.
- (2) Periodični pregled i ispitivanje gromobranskih instalacija vrši se jedanput u 2 (dvije) godine.

Član 111.
(Rokovi za obavljanje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava i opreme lične zaštite)

Pri periodičnom pregledu i ispitivanju sredstava i opreme lične zaštite, krajnji rok trajanja sredstava lične zaštitne opreme utvrđuje se na osnovu osnovnih tehničkih propisa, uputstva proizvođača i stanja opreme.

Član 112.
(Rokovi za obavljanje periodičnih pregleda i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijа)

- (1) Pregled i ispitivanje fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе u radnim i pomoćnim prostorijа vrši se jednom u 3 (tri) godine.
- (2) Ispitivanje mikroklimе vrši se u zimskom i ljetnom periodu.
- (3) Pod zimskim periodom određeno je razdoblje od mjeseca oktobra do mjeseca marta.
- (4) Pod ljetnim periodom određeno je razdoblje od mjeseca aprila do mjeseca septembra.

Član 113.
(Izvršilac periodičnih pregleda i ispitivanja)

- (1) Sve periodične preglede i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu isključivo vrši ovlaštena organizacija, koja ima dozvolu Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za obavljanje te vrste poslova.
- (2) Nakon obavljenih periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu, ovlaštena organizacija izrađuje i izdaje Zapisnik o stručnom nalazu i upotrebne dozvole.

POGLAVLJE XVIII. USLOVI ZA UPOTREBU SREDSTAVA ZA RAD I RADNE OPREME

Član 114.
(Uslovi za upotrebu)

- (1) Gerontološki centar ne može staviti u promet ili upotrebu sredstva za rad ili opasne materije prije nego što ispuni uslove koji su propisani članom 16. *Zakona o zaštiti na radu Federacije BiH (Službene novine FBiH broj: 79/2020)*.
- (2) Radna oprema može se staviti u promet, naručiti ili staviti u upotrebu ako su ispunjeni uvjeti za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu i ako je to potvrdio proizvođač ili uvoznik uvezenih proizvoda.
- (3) Sredstva i oprema lične zaštite mogu se staviti u promet, naručiti ili staviti u upotrebu ako pružaju pouzdanu zaštitu od rizika pri radu i ako je to potvrdio proizvođač ili uvoznik uvezenih proizvoda.
- (4) Sredstva za rad, koja podliježu obavezi periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu, mogu se upotrebljavati samo ako posjeduju zapisnik, odnosno ispravu kojom se dokazuje da pregledana sredstva za rad udovoljavaju propisima donesenim na osnovu zakona, a koju je izradila za to ovlaštena organizacija.
- (5) Radna oprema mora odgovarati radnom procesu koji se obavlja i mora biti na odgovarajući način prilagođena toj svrsi tako da ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika.
- (6) Izbor radne opreme i materijala koji se koriste vrši se u skladu sa posebnim uvjetima i specifičnostima rada kako bi se otklonili ili smanjili rizici.

Član 115.
(Isprave i uputstva za upotrebu i održavanje radne opreme i sredstava i opreme lične zaštite)

Proizvođači i uvoznici radne opreme i sredstava i opreme lične zaštite obavezni su da izdaju ispravu kojom se dokazuje da odgovaraju međunarodnim propisima, tehničkim propisima i propisanim mjerama sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, te daju uputstva za upotrebu i održavanje na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH.

Član 116.
(Uputstvo za upotrebu i rukovanje opasnih materija)

- (1) Proizvođači i uvoznici opasnih materija dužni su da daju uputstvo za sigurnu upotrebu i rukovanje.
- (2) Uputstvo za sigurnu upotrebu i rukovanje sadrži identifikacione podatke, podatke o fizičkim, hemijskim i biološkim karakteristikama, stepen opasnosti od požara i eksplozije, opasnosti po zdravlje, o radioaktivnosti, o ekološkim podacima, o posebnim zaštitnim mjerama, o načinu skladištenja i označavanja, o prijenosu i transportu, kao i o postupku otklanjanja opasnih materija (sigurnosni list).
- (3) Podaci iz stava 2. ovog člana daju se na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH.

POGLAVLJE XIX. POVREDE NA RADU I EVIDENCIJE, IZVJEŠTAVANJE I OBAVJEŠTAVANJE O NESREĆAMA I POVREDAMA NA RADU I PROFESIONALNIM OBOLJENJIMA

Član 117.

(Obaveza vođenja evidencija iz oblasti zaštite na radu)

- (1) Gerontološki centar je dužan da vodi propisane evidencije o:
 - a) radnicima na radnim mjestima sa povećanim rizikom,
 - b) radnim mjestima sa povećanim rizikom,
 - c) opasnim materijama koje se koriste pri radu,
 - d) provjeri znanja radnika iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
 - e) izvršenim pregledima i ispitivanjima radne sredine i sredstava za rad,
 - f) povredama na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima,
 - g) ljekarskim pregledima radnika.
- (2) Gerontološki centar je dužan dostaviti nadležnoj inspekciji rada godišnji izvještaj o slučajevima iz stava (1) tačka f) ovog člana.

Član 118.

(Izvještaj o povredi na radu)

- (1) Izvještaj o povredi na radu koja se dogodi i profesionalnom oboljenju koje nastane na radnom mjestu, poslodavac je dužan dostaviti radniku koji je pretrpio povredu, odnosno kod kojeg je nastalo oboljenje, nadležnom zavodu zdravstvenog osiguranja kod kojeg je radnik zdravstveno osiguran, u roku od tri (3) dana od dana pretrpljene povrede odnosno nastanka oboljenja, ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi koja obavlja usluge specifične zdravstvene zaštite/medicine rada kod poslodavca, kao i nadležnoj inspekciji rada, u roku od sedam(7) dana od dana pretrpljene povrede odnosno nastanka oboljenja.
- (2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana podnosi se na obrascu čiji sadržaj i način podnošenja propisan *Pravilnikom o sadržaju i načinu podnošenja izvještaja o povredi na radu i profesionalnom oboljenju (Službene novine FBiH, broj: 9/23)*

Član 119.

Obaveza obavještanja inspekcije rada

- (1) O svakom smrtnom slučaju, teškoj povredi na radu, profesionalnom oboljenju i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika na radu poslodavac je obavezan odmah obavijestiti nadležnu inspekciju rada.
- (2) Za svaku povredu na radu poslodavac je dužan na uviđaj pozvati radnika za zaštitu na radu (ako je isti imenovan), šefa službe/odgovornu osobu u službi povrijeđenog radnika i povjerenika za zaštitu na radu.

POGLAVLJE XX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 120.

(Izmjene i dopune Pravilnika)

- (1) Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na isti način i po istom postupku predviđenom za njegovo donošenje.
- (2) Ovaj Pravilnik se obavezno ažurira nakon izmjena i/ili dopuna u aktu o procjeni rizika, a sve izmjene i dopune se vrše na način i po postupku za njegovo donošenje.

Član 121.
(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovog akta prestaju važiti Pravilnik o zaštiti na radu Kantonalne javne ustanove „Gerontološki centar“, broj: 16-437/22 od 15.03.2022.godine.

Član 122.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana donošenja od strane Upravnog odbora Gerontološkog centra.

Broj: 19-01-2999/25
Sarajevo, 29.08.2025.godine.

PREDSIEDNIK

Zlatan Velić

OBRAZLOŽENJE

I - PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Pravilnika o zaštiti na radu Kantonalne javne ustanove „Gerontološki centar“ nalazi se u odredbi člana 27. stav 1. alineja 6. Zakona o ustanovama („Službeni list R BiH“ broj: 6/92, 8/93 i 13/94), kojom je utvrđeno da Upravni odbor donosi opšti akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i druge opšte akte u skladu sa zakonom i pravilima ustanove i članu 87. Zakona o zaštiti na radu („Službene novine FBiH“ broj: 79/20), kojim je utvrđeno da su poslodavci dužni da usklade opće akte sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Pravni osnov je sadržan i u odredbi člana 27. stav (1) alineja b), Pravila Kantonalne javne ustanove „Gerontološki centar“, kojom je utvrđeno da Upravni odbor donosi Pravilnike iz člana 60. ovih Pravila.

II - RAZLOZI DONOŠENJA

Članom 87. Zakona o zaštiti na radu („Službene novine FBiH“ broj: 79/20), propisano je da su poslodavci dužni da usklade opće akte sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, te je u skladu sa navedenim Zakonom, a u interesu zaštite zdravlja radnika Gerontološkog centra bilo neophodno pristupiti donošenju Pravilnika o zaštiti na radu radnika KJU „Gerontološki centar“.

Ovim Pravilnikom uređuju se prava, obaveze i odgovornosti radnika KJU „Gerontološki centar“ u pogledu obezbjeđenja i provođenja mjera zaštite na radu i aktivnosti usmjerenih na stvaranje uslova koji obezbjeđuju sigurnost na radu, na sprečavanju i otklanjanju opasnosti i štetnosti koje mogu prouzrokovati povrede na radu, profesionalna i druga oboljenja i oštećenja zdravlja radnika.

III – FINANSIJSKA SREDSTVA

Donošenje i provedba Pravilnika o zaštiti na radu Kantonalne javne ustanove „Gerontološki centar“ iziskuje obezbjeđenje dodatanih finansijskih sredstava.

IV - KONSULTACIJE SA VIJEĆEM ZAPOSLENIKA I SINDIKALNIM ORGANIZACIJAMA

Na osnovu člana 23. i 24. Zakona o vijeću zaposlenika („Službene novine Federacije BiH“ broj: 38/04), Vijeću zaposlenika KJU „Gerontološki centar“, Sindikalnoj organizaciji KJU „Gerontološki centar“ - Samostalni sindikat državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama u FBiH i Sindikalnoj organizaciji KJU „Gerontološki centar“ - Sindikat radnika u zdravstvu u Kantonu Sarajevo, dostavljen je prijedlog Pravilnika o zaštiti na radu Kantonalne javne ustanove „Gerontološki centar“ Sarajevo, broj: 19-03-2413/25 od 08.07.2025. godine, radi obavljanja konsultacije prije razmatranja i donošenja istog od strane Upravnog odbora Gerontološkog centra.

Aktom, broj: 19-04-2568/25 od 22.07.2025. godine, dostavljeno je očitovanje Sindikalne organizacije KJU „Gerontološki centar“ - Samostalni sindikat državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama u FBiH u kome se ističe da način izbora povjerenika zaštite na radu, koji je propisan članom 10. prijedloga Pravilnika o zaštiti na radu KJU „Gerontološki centar“, nije usklađen sa članom 44. stav 1. Zakona o zaštiti na radu FBiH. Predlaže se usklađivanje prijedloga Pravilnika o zaštiti na radu sa zakonskim normama, čime bi se omogućilo radnicima da u skladu sa zakonom ostvare svoje pravo na izbor povjerenika za zaštitu na radu.

Slijedom navedenog očitovanja Sindikalne organizacije KJU „Gerontološki centar“ - Samostalni sindikat državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama u FBiH, izvršena je korekcija u odredbama Pravilnika te je propisano da se povjerenik za zaštitu na radu bira ili imenuje u skladu sa članom 44. Zakona o zaštiti na radu FBiH („Službene novine FBiH“, br. 79/20).

Aktom, broj: 19-04-2596/25 od 24.07.2025. godine, Sindikalna organizacija KJU „Gerontološki centar“ - Sindikat radnika u zdravstvu u Kantonu Sarajevo je odgovorio da je saglasan sa predloženim Pravilnikom o zaštiti na radu KJU „Gerontološki centar“.

IZVOD IZ ZAKONA O USTANOVAMA
(„Službeni list R BiH“ broj:6/92, 8/93 i 13/94)

Član 27.

Upravi odbor:

- donosi pravila ustanove,
- imenuje i razrješava direktora,
- utvrđuje planove rada i razvoja,
- utvrđuje godišnji program rada,
- donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun,
- **donosi opšti akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i druge opšte akte u skladu sa zakonom i pravilima ustanove,**
- odlučuje o svim pitanjima obavljanja djelatnosti radi kojih je ustanova osnovana, ako zakonom nije određeno da o određenim pitanjima odlučuje drugi organ ustanove,
- usmjerava, kontroliše i ocjenjuje rad direktora
- rješava sva pitanja odnosa sa osnivačem,
- odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog pravilima ustanove,
- odgovara osnivaču za rezultate rada ustanove,
- odlučuje o prigovoru radnika na rješenje kojim je drugi organ određen pravilima ustanove odlučio o pravu, obavezi i odgovornosti radnika iz radnog odnosa,
- podnosi osnivaču najmanje jedanput godišnje izvještaj o poslovanju ustanove,
- vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i pravilima ustanove.

Zakonom se mogu bliže odrediti pitanja iz alineje 7. stava 1.

IZVOD IZ ZAKONA O ZAŠTITI NA RADU
(„Službene novine FBiH“ broj: 79/20)

Član 22.
(Obaveze poslodavca)

Poslodavac je dužan da:

- a) organizuje poslove sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
- b) vrši procjenu rizika za svako radno mjesto i utvrđuje poslove sa povećanim rizikom, na način i pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom,
- c) omogućiti radniku da se prije stupanja na rad upozna sa mjerama sigurnosti i zaštite na radu,
- d) **doneše interni akt o zaštiti na radu,**

Član 23.
(Interni akt o zaštiti na radu i akt o procjeni rizika)

- (1) Poslodavac je dužan svojim internim aktom o zaštiti na radu utvrditi organizaciju provođenja zaštite na radu, pravila prevencije i zaštite, poslove sa povećanim rizikom, poslove na kojima se provodi mjera skraćivanja radnog vremena, način utvrđivanja zdravstvenog stanja radnika koji rade na poslovima sa povećanim rizikom, i drugih radnika, sredstva i opremu lične zaštite koja pripadaju radniku, te prava, obaveze i odgovornosti radnika za zaštitu na radu i drugih radnika u ovoj oblasti, kao i druga pitanja od značaja za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu.
- (5) Pri izradi internog akta o zaštiti na radu poslodavac je dužan da konsultuje povjerenika za zaštitu na radu.

**IZVOD IZ PRAVILA
KANTONALNE JAVNE USTANOVE „GERONTOLOŠKI CENTAR“
(26.11.2013.godine)**

Član 27.

(1) Upravni odbor Gerontološkog centra obavlja slijedeće poslove:

1) Donosi, utvrđuje i usvaja:

- a) donosi Pravila Gerontološkog centra, Pravilnik o radu, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova (prilog Pravilnika o radu) i Pravilnik o načinu prijema i otpustu korisnika usluga, uz saglasnost Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo,
- b) donosi Pravilnike iz člana 60. ovih Pravila,**
- c) utvrđuje planove rada i razvoja Gerontološkog centra,
- d) utvrđuje godišnji program rada Gerontološkog centra i prati njegovu realizaciju,
- e) donosi finansijski plan i prati njegovu realizaciju,
- f) usvaja godišnji obračun,
- g) usvaja i podnosi Osnivaču godišnji izvještaj o poslovanju Gerontološkog centra,
- h) odobrava godišnji plan nabavke roba, usluga i radova.

2) Odlučuje:

- a) o imenovanju i razrješenju direktora Gerontološkog centra, uz saglasnost Vlade Kantona Sarajevo,
- b) o izvještajima direktora Gerontološkog centra,
- c) usmjerava, kontroliše i ocjenjuje rad direktora Gerontološkog centra,
- d) o promjeni naziva i sjedišta Gerontološkog centra, uz saglasnost Osnivača,
- e) o cijenama usluga, uz saglasnost Osnivača,
- f) o raspodjeli dobiti za obnavljanje i razvoj djelatnosti,
- g) o prigovoru zaposlenika na rješenje kojim je drugi organ, određen ovim Pravilima, odlučio o pravu, obavezi i odgovornosti zaposlenika iz radnog odnosa,
- h) o prigovorima korisnika usluga ili potpisnika ugovora na akt kojim je drugi organ, određen ovim Pravilima, odlučio o pravu, obavezi i odgovornosti korisnika ili naručioca usluga,
- i) o pitanjima predviđenim drugim aktima Gerontološkog centra, kao i pitanjima vezanim za obavljanje djelatnosti Gerontološkog centra,
- j) o formiranju stručnih komisija i drugih radnih tijela u skladu sa opštim i drugim aktima Gerontološkog centra.

3) Predlaže:

- a) predlaže Osnivaču proširenje ili promjenu djelatnosti, kao i statusne promjene Gerontološkog centra,
- b) rješavanje svih pitanja odnosa sa Osnivačem,
- c) predlaže direktoru Gerontološkog centra rješenje pojedinih pitanja značajnih za organizaciju rada i poslovanje Gerontološkog centra.

4) Vrš i druge poslove u skladu sa zakonom i Pravilima Gerontološkog centra.

PRILOG I: ZAŠTITNA OPREMA

[illegible]

		Zaštitna odjeća - Opći zahtjevi – Radno odijelo BAS EN ISO 13688:2014 Zaštitne rukavice za mehaničke rizike BAS EN 388+A1:2019 Reflektujući prsluk BAS EN ISO 20471:2014.		
4.	Pomoćni radnik	1) Radno odijelo (tamno plava boja) 2) Majica u boji, pamučna, kratki rukav 3) Cipele sa gumenim đonom 4) Čizme sa gumenim đonom 5) Zaštitne rukavice Zaštitna odjeća – Opći zahtjevi – Radno odijelo BAS EN ISO 13688:2014 Zaštitne rukavice za mehaničke rizike BAS EN 388+A1:2019 Lična zaštitna oprema – Sigurnosna obuća BAS EN ISO 20345:2012	1 2 1 1 prema potrebi	2 godine 2 godine 2 godine 2 godine prema potrebi
5.	Noćni čuvar-portir	1) Radno odijelo/Uniforma (kratka jakna i pantalone) tamno plava boja 2) Majica, pamučna, tamno plava boja a) dugi rukav b) kratki rukav 3) Cipele sa gumenim đonom 4) Čizme sa gumenim đonom 5) Vjetrovka/kabanica Zaštitna odjeća - Opći zahtjevi – Radno odijelo BAS EN ISO 13688:2014 Lična zaštitna oprema - Sigurnosna obuća BAS EN ISO 20345:2012	1 1 1 1 1 1	2 godine 2 godine 2 godine 2 godine 2 godine 4 godine
6.	Viši referent za nabavku i skladištenje	1) Bijeli mantil 2) Bijela majica, pamučna, kratki rukav 3) Cipele sa gumenim đonom 4) Zaštitne rukavice	1 2 1 prema potrebi	2 godine 2 godine 2 godine prema potrebi
7.	1) Šef službe zdravstvene njege i rehabilitacije 2) Stručni savjetnik– ljekar	1) Odijelo (pantalone i ljebarska bluza, na kopčanje, keper, bijela boja) ili bijeli mantil 2) Bijela majica, pamučna, kratki rukav 3) Klompe, bijele 4) Čizme gumene, bijele 4) Maske, rukavice Zaštitna odjeća – Opći zahtjevi Radno odijelo BAS EN ISO 13688:2014 Lična zaštitna oprema Radna obuća - Klompe BAS EN ISO 20347:2013 Zaštitne rukavice za opasne hemikalije i mikroorganizme BAS EN ISO 374-1:2018 Zaštitna odjeća – kombinezon od opasnih čvrstih, tečnih i gasovitih hemikalija, uključujući tečne i čvrste aerosole BAS EN 943-1+A1:2020 Zaštitne maske za jednokratnu upotrebu – FFP2 BAS ISO 45001:2019 Zaštitna kapa za jednokratnu upotrebu – polietilenska BAS EN ISO 10993-1:2010 Lična zaštitna oprema - Zaštitna obuća - gumene čizme BAS EN ISO 20346:2015	1 2 1 1 prema potrebi	2 godine 2 godine 1 godina 4 godine prema potrebi

8.	1) Viši stručni saradnik - Glavna medicinska sestra/tehničar 2) Stručni saradnik za zdravstvenu njegu	1) Odijelo/kostim (pantalone i bluza na kopčanje, diolen) tamno plava boja 2) Bijela majica, pamučna, kratki rukav 3) Klompe bijele 4) Čizme gumene, bijele 5) Maske, rukavice Odijelo/kostim ili kombinacija hlače i bluza s košuljom bijele boje BAS EN ISO 13688:2014 Lična zaštitna oprema - Radna obuća - Klompe BAS EN ISO 20347:2013 Zaštitne rukavice za opasne hemikalije i mikroorganizme BAS EN ISO 374-1:2018 Zaštitna odjeća – kombinezon od opasnih čvrstih, tečnih i gasovitih hemikalija, uključujući tečne i čvrste aerosole BAS EN 943-1+A1:2020 Zaštitne maske za jednokratnu upotrebu – FFP2 BAS ISO 45001:2019 Zaštitna kapa za jednokratnu upotrebu – polietilenska BAS EN ISO 10993-1:2010 Lična zaštitna oprema - Zaštitna obuća – gumene čizme BAS EN ISO 20346:2015	1 2 1 1 prema potrebi	2 godine 2 godine 2 godine 4 godine prema potrebi
9.	1) Medicinska sestra 2) Fizioterapeut 3) Viši referent za zdravstvenu administraciju	1) Odijelo/kostim (pantalone i bluza na kopčanje, diolen) svijetlo plava boja 2) Bijela majica, pamučna, kratki rukav 3) Klompe bijele 4) Čizme gumene, bijele 5) Maske, rukavice Odijelo/kostim ili kombinacija hlače i bluza s košuljom bijele boje BAS EN ISO 13688:2014 Lična zaštitna oprema - Radna obuća - Klompe BAS EN ISO 20347:2013 Zaštitne rukavice za opasne hemikalije i mikroorganizme BAS EN ISO 374-1:2018 Zaštitna odjeća – kombinezon od opasnih čvrstih, tečnih i gasovitih hemikalija, uključujući tečne i čvrste aerosole BAS EN 943-1+A1:2020 Zaštitne maske za jednokratnu upotrebu – FFP2 BAS ISO 45001:2019 Zaštitna kapa za jednokratnu upotrebu – polietilenska BAS EN ISO 10993-1:2010 Lična zaštitna oprema - Zaštitna obuća – gumene čizme BAS EN ISO 20346:2015	1 2 1 1 prema potrebi	2 godine 2 godine 2 godine 4 godine prema potrebi
10.	Njegovateljica	1) Odijelo (tunika – bez kopčanja, V izrez, rukavi $\frac{3}{4}$ dužine) i pantalone, roza boja, diolen 2) Bijela majica, pamučna, kratki rukav 3) Klompe bijele 4) Čizme gumene, bijele 4) Maske, rukavice	1 2 1 1 prema potrebi	2 godine 2 godine 2 godine 4 godine prema potrebi

		Za kućnu njegu: a) roza mantil b) cipele za teren c) čizme za teren Mantil roza boje ili odijelo/kostim ili kombinacija hlače i bluza s košuljom bijele boje BAS EN ISO 13688:2014 Lična zaštitna oprema - Radna obuća – Klompe BAS EN ISO 20347:2013 Zaštitne rukavice za opasne hemikalije i mikroorganizme BAS EN ISO 374-1:2018 Zaštitna odjeća – kombinezon od opasnih čvrstih, tečnih i gasovitih hemikalija, uključujući tečne i čvrste aerosole BAS EN 943-1+A1:2020 Zaštitne maske za jednokratnu upotrebu – FFP2 BAS ISO 45001:2019 Zaštitna kapa za jednokratnu upotrebu – polietilenska BAS EN ISO 10993-1:2010 Lična zaštitna oprema - Zaštitna obuća – gumene čizme BAS EN ISO 20346:2015	1 1 1	2 godine 1 godina 1 godina
11.	Frizer-brijač	1) Tunika (okrugli izrez, na vezanje, bez rukava) i pantalone, roza boja, diolen 2) Bijela majica, pamučna, kratki rukav 3) Klompe bijele 4) Rukavice, maske	1 2 1 prema potrebi	2 godine 2 godine 2 godina prema potrebi
12.	1) Šef Službe ishrane 2) Glavni kuhar 2) Kuhar	1) Bijelo kuharsko odijelo (gornji dio na kopčanje, kratki rukav, keper) i pantalone, bijela boja ili tunika (okrugli izrez, na vezanje, bez rukava) i pantalone, bijela boja 2) Bijela majica, pamučna, kratki rukav 3) Bijela kuharska kapa ili marama (podvezica) 4) Bijela kecelja 5) Klompe bijele 6) Rukavice, maske	1 2 1 1 1 prema potrebi	2 godine 2 godine 2 godine 2 godine 2 godine prema potrebi
13.	1) Servirka 2) Kafe kuharica	1) Tunika (okrugli izrez, na vezanje, bez rukava) i pantalone, bijela boja, 2) Bijela majica, pamučna, kratki rukav 3) Bijela kapa ili marama (podvezica) 4) Bijela kecelja 5) Klompe bijele 6) Rukavice, maske	1 2 1 1 1 prema potrebi	2 godine 2 godine 2 godine 2 godine 2 godine prema potrebi
14.	1) Vešerica 2) Spremačica	1) Tunika (okrugli izrez, na vezanje, bez rukava sa prednjim i zadnjim dijelom) i pantalone, lila boja, diolen 2) Bijela majica, pamučna, kratki rukav 3) Klompe bijele 4) Rukavice gumene, maska	1 2 1 prema potrebi	2 godine 2 godina 2 godina prema potrebi

PRILOG II: SPISAK RADNIH MJESTA SA POVEĆANIM RIZIKOM

U Kantonalnoj javnoj ustanovi „Gerontološki centar“ nisu utvrđena radna mjesta sa povećanim rizikom.

PRILOG III: SPISAK RADNIH MJESTA NA KOJIMA SE PRIMJENJUJE MJERA SKRAĆENJA RADNOG VREMENA

U Kantonalnoj javnoj ustanovi „Gerontološki centar“ ne postoje radna mjesta na kojima se primjenjuje mjera skraćivanja radnog vremena.

PRILOG IV: LJEKARSKI PREGLEDI

Kantonalna javna ustanova „Gerontološki centar“ upućuje radnike na ljekarski pregled, po programu i u rokovima utvrđenim Pravilnikom o postupku raspoređivanja radnika na poslove sa povećanim rizikom i o postupku prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda radnika koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom. ("Službene novine FBiH", br. 9/23), kako slijedi:

Redni broj	Naziv radnog mjesta	Ljekarski pregled (rizici)	Rokovi obavljanja periodičnih ljekarskih pregleda
1.	Direktor	57	24 mjeseca
2.	Šef Službe pravnih i općih poslova	57	24 mjeseca
3.	Stručni savjetnik za javne nabavke	57	24 mjeseca
4.	Stručni savjetnik za pravne poslove	57	24 mjeseca
5.	Viši stručni saradnik za pravne poslove	57	24 mjeseca
6.	Stručni saradnik za javne nabavke	57	24 mjeseca
7.	Stručni saradnik za kvalitet i informisanje	57	24 mjeseca
8.	Stručni saradnik za administrativne poslove	57	24 mjeseca
9.	Šef Službe materijalno-finansijskih i računovodstvenih poslova	57	24 mjeseca
10.	Stručni savjetnik za finansijske poslove	57	24 mjeseca
11.	Stručni saradnik za knjigovodstvene poslove	57	24 mjeseca
12.	Stručni saradnik za praćenje realizacije javne nabavke	57	24 mjeseca

13.	Viši referent za obračun i likvidaciju ličnih rashoda	57	24 mjeseca
14.	Viši referent materijalnog knjigovodstva	57	24 mjeseca
15.	Viši referent za finansijske poslove	57	24 mjeseca
16.	Viši referent za nabavku i skladištenje	57	24 mjeseca
17.	Viši referent za izradu, praćenje normativa i potrošnje hrane	57	24 mjeseca
18.	Šef Službe socijalnog rada	57	24 mjeseca
19.	Stručni savjetnik za poslove socijalnog rada	57	24 mjeseca
20.	Viši stručni saradnik za poslove socijalnog rada	57	24 mjeseca
21.	Stručni saradnik za poslove socijalnog rada	57	24 mjeseca
22.	Šef Službe za edukaciju, plan i analizu	57	24 mjeseca
23.	Stručni saradnik – radni terapeut	57	24 mjeseca
24.	Viši stručni saradnik-sociolog	57	24 mjeseca
25.	Viši stručni saradnik za edukaciju	57	24 mjeseca
26.	Stručni saradnik-radni terapeut	57	24 mjeseca
27.	Šef Službe ishrane	57	24 mjeseca
28.	Glavni kuhar	57	24 mjeseca
29.	Kuhar	57	24 mjeseca
30.	Kafe-kuharica	57	24 mjeseca
31.	Servirka	57	24 mjeseca
32.	Šef Službe servisnih usluga	57	24 mjeseca
33.	Frizer-brijač	26 57	24 mjeseca
34.	Vešerica	26 43 57	24 mjeseca
35.	Spremačica	26	24 mjeseca

		43 57	
36.	Šef Unutrašnje službe zaštite	57	24 mjeseca
37.	Recepcioner	57	24 mjeseca
38.	Noćni čuvar - portir	48 56	12 mjeseci
39.	Vozač	54	Uslovi koje moraju ispunjavati radnici u transportu, elementi i rokovi zdravstvenih pregleda utvrđeni su posebnim propisima
40.	Domar	51 52	24 mjeseca
41.	Pomoćni radnik	52	24 mjeseca
42.	Šef službe zdravstvene njege i rehabilitacije	43	24 mjeseca
43.	Stručni savjetnik - Ljekar	43	24 mjeseca
44.	Viši stručni saradnik - Glavna medicinska sestra/tehničar	43	24 mjeseca
45.	Stručni saradnik za zdravstvenu njegu	43	24 mjeseca
46.	Stručni saradnik - Psiholog	43	24 mjeseca
47.	Medicinska sestra/tehničar	43 56	24 mjeseca 12 mjeseci
48.	Fizioterapeut	43	24 mjeseca
49.	Viši referent za zdravstvenu administraciju	43	24 mjeseca
50.	Njegovatelj/ica	43 56	24 mjeseca 12 mjeseci

PRILOG V: ROKOVI PERIODIČNIH PREGLEDA

Redni broj	Pregled i ispitivanje	Periodičnost
1.	Pregled sredstava rada i opreme	3 godine
2.	Ispitivanje mikrokline i štetnosti u radnim i pomoćnim prostorijama	3 godine, ljetni i zimski period
3.	Pregled sredstava i opreme lične zaštite	3 godine, ili po uputstvu proizvođača ili standarda
4.	Osposobljavanje radnika za rad na siguran način na radnim mjestima sa povećanim rizikom	2 godine
5.	Periodični pregled vatrogasnih aparata	6 mjeseci
6.	Kontrolni pregled vatrogasnih aparata	5 godina
7.	Ispitivanje elektroinstalacija	3 godine
8.	Ispitivanje gromobranskih instalacija	2 godine